

66. évf., 2012. I. 26., ára 50 dinár

3

Jó Pajtás

ZÚZMARÁS TÉLI IDILL LIBÁKKAL

Rastko Nemanjić (cirill betűkkel: Растко Немањић) (1174–1236. január 14.), szerzetesi nevén Száva (Сава) a szerb államiság megteremtőjeként tisztelt, dinasztiaalapító I. István szerb fejedelem (veliki župan Stefan Nemanja) legkisebb fia. Az önálló szerb ortodox egyház megalapítója, továbbá az első érsek, író, fordító és törvényíró: bizánci törvénykönyvet fordított az egyházi életről, kolostori szabályzatot és egyházi költeményeket írt.

A bizánci műveltség szellemében nevelkedett, erősen vonzódott a szerzetesi életmódhoz. 1192-ben a Szent Hegyre, az athosi Vatopédi kolostorba vonult, itt vette fel a Száva szerzetesi nevet. Időközben apja lemondott a trónról, és szerzetesként a Simeon nevet vette fel. Közösen 1198-ban szerb kolostorként újraalapítják Hilandart az Athosz-hegyen. (Jelenleg a szerbek legnagyobb zarándokhelye.) Száva itt a külvilágtól szinte teljesen elzárva még 1198-ban összeállította a Hilandari Tipikont (kolostori szabályzatot). Csak 1208-ban tért vissza Szerbiába, székhelyét a Studenicei kolostorba helyezte át, és vezető szerepet vállalt a szerbiai egyház életében. Összeállítja

Szent Száva

A Szent Száva-templom Belgrádban

a Studenicei Tipikont, ennek részeként írja meg az első szerb irodalmi művet, Szent Simeon életét, valamint összeállítja Szent Simeon liturgiáját. Kialakítja a szerb egyház szervezetét, nyolc püspökséget alapít, rendezi a kolostorok működését, iskolákat és kórházakat hoz létre a kolostorokon belül, összeállítja az első szerb jogszabály-gyűjteményt a Zakonopravilót (Nomokanon). Munkássága nyomán fejlődésnek indult a középkori szerb írásbeliség; az egyházi irodalom fordításával elősegítette a szerb irodalmi nyelv kialakulását, és megerősítette ortodox vallásában az ország népét. 1219-ben a niceai egyházfőktől érseki rangot és fölhatalmazást kapott a független szerb ortodox egyház megalapítására, a pátriárka az első szerb érsekké szentelt fel. 1220-ban a pápától engedélyt kap arra, hogy a szerb ortodox érsek áldja meg a szerb király koronáját.

A Szentföldről való visszatéréseben, a bolgár fővárosban, Tirnovóban halt meg 1235-ben, az útja során megalapította a Kármel hegyen lévő Ákonban Szent György és a Sínai-hegyen Szent János kolostorát.

1237-ben I. István Ulászló szerb király a dél-nyugat szerbiai Mileševa kolostorba

viteti át Szent Száva ereklyéit, amelyeket 1594-ben Szinán török pasa a bánáti szerbek lázadását megtorlandó a Belgrád melletti Vracsar mezején nyilvánosan elégetett. Ennek emlékére később itt építették fel a Szent Száva-templomot.

Tevékenységének eredményeként megerősítette ortodox vallásában az ország népét és Szerbia civilizációs forradalmon ment át, melynek eredményeként az individuális szerb kultúra az európai kultúrák családjának egyik tagjává vált, s a kor legfejlettebb bizánci (balkáni) műveltségét közvetítő keleti kereszténységgel kapcsolódott össze.

A szent életű államférfi nagy életművet hagyott maga után: a kolostori életet szabályozó tipikonokat (regulák: Karejski, Hilandarski, Studenički tipik), apja, Szent Simon életrajzát (Litija svetog Simeona), kánonjogi összeállításokat (Nomokanon – Krmčija), liturgikus műveket, vallásos himnuszokat. A szerbség legkedveltebb középkori személyiségét ma is a legnagyobb szentként tisztelik, Szent Száva a szerb oktatás és a kultúra védőszentje lett.

Ünnepé, január 27-e munkaszüneti nap a szerbiai iskolákban.

Kedves Géza bácsi!

Nagyon megörültem, amikor a tancsi felmutatta a decemberi Jó Pajtás dupla számát, és a címlapon megpillantottam a rajzom! A társaim és a tanító néni megtapsoltak, és gratuláltak. Köszönöm, hogy az én munkámat választotta.

Üdvözlettel

Horvát Réka, 2. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A szünidő sajnos, hó nélkül telt el. Nem került elő a szánkó, pedig milyen jókat lehet érezkedni a töltéseken!

Aki nagyon szereti a téli sportokat több száz kilométert is utazott, hogy kedvenc sportjának hódolhasson. Például az óbcesei Zdravko Gložanski iskola tanulói a Kopaonikra, a petőfisek pedig Pamporovóra mentek telelni.

Gyönyörű a Kopaonik, s nincs is olyan messze. Meg elfogult is vagyok vele szemben, ugyanis ott álltam először sítalpra valamikor nagyon régen. Azóta a híres, hatalmas Karavan Szállodát, ahol laktunk, már lebontották, s még nagyobbat építettek a helyébe, ugyanis nagyon jó helyen állt, az ajtóból el lehetett siklani a fölvonókhoz.

A kopaoniki teletésre Nagy Klaudia német-tanár nő szervezésében került sor. Nemcsak Óbecséről, hanem Törökbecséről, Belgrádból és más városokból is mentek gyerekek. Egy nagy, emeletes busszal utaztak e csodás helyekre a síelés szerelmesei.

A Zdravko Gložanski iskolában a hatodikos **Zódi Csaba** és **Kákonyi Gábor** mesél a Kopaonikról. Elmondják, hogy ők milyen pályákon síeltek.

– Én másodszor voltam telelni – mondja elsőként Csaba –, s még tavaly a Samu Mihály iskola tornatanára, Dejan tanár úr tanított meg síelni, úgyhogy az idén már szinte minden pályán megfordultam. Nagyon tetszett, hogy a szállodánk mellett volt egy nagy, három kilométer hosszú, kék sítálya, s nagyon élveztem ott száguldozni. Még a feketén, a legmeredekebben is siklottam. Esténként jól szórakoztunk, kártyáztunk. Jövőre ismét elmegyek.

Gábor már hatodszor járt a hegyekben, s elmondása szerint a kedvenc sportja lett a síelés, melyre apukája tanította meg.

– Nagyon szeretek száguldozni a pályákon – jelenti ki Gábor –, s mivel jól megy a síelés, én is a fekete pályán szeretek a legjobban, de azért midegyiket kipróbáltam. Sokfelé jártam már: Babin Zubon, Maljevicán, Banskón..., de itt volt a legjobb. Még éjjeli síelésen is voltunk.

Szeretjük a havat, szeretünk síelni, szánkózni

Válogathattunk a sok pálya közül, melyre a hatüléses, a csákányos, tányéros fölvonók vittek föl bennünket, hogy aztán onnan csúszunk lefelé.

– A petőfisek a szüleikkel együtt utaztak Pamporovóra. A hatodikos **Rajšli Beátával**, a nyolcadikos **Kéringer Karinával** és az ötödikes **Kéringer Dorinával** arról beszélgetünk, ki hogyan érezte magát e csodás síparadicsomban.

Dorina nagyon örült a sok, majdnem nyáki éró hónapnak, meg a szép tájnak.

– Mikor odaértünk – mondja Dorina –, s megláttuk, milyen nagy a hó, rögtön belemertünk mi négyen: a testvérem, Karina, az ismerőseink, Dorottyia és Beáta, meg én. Nagyon élveztük a nagy havat. A hótúrók nagy ugratókat csináltak, s síelés közben nagyokat ugrattunk. Én már négyéves korom óta síelek, s mondhatom, jól megy a száguldozás. A lankás zöldön, a meredekebb kéken, a még meredekebb pirosan s a feketén is síeltem. Azonban kedvencem a piros. Amikor fölmentünk a négyes fölvonóval, a csúcson három piros pályát is találtunk. Nekem még az is tetszett, mikor nem a pályákon, hanem az erdőn keresztül érezkedtünk lefelé. Sokszor nap közben is esett a hó, s jól jött a bukósísa, siszemüveg. Mikor nagy pelyhekben hullott, olyan volt, mint amikor mi lerajzoljuk. Esténként Dorottyiával jól elsórakoztunk, kártyáztunk, jókat dumáltunk, tévéztünk...

Karina már nyolcadszor volt telelni, tehát elsős korában már síelt. Elmondja, hogy miért van szükség a bukósísaakra.

– Tavaly Banskón teletünk – emlékezik vissza Karina –, s láttuk, hogy milyen sok volt a fejszerűlés, s karácsonyra kaptunk egy-egy bu-

kósísaakat. Meglepő volt, hogy síelés közben milyen sok síelő hordta. Tehát a képen is látható bukósísaakat, a símaszkokat nem divatból hordtuk. Főnn a csúcson olyan szélvihar volt, hogy jól jött mindkettő. Eddigi síelésem közül ez volt a legjobb. Tetszetek a pályák, nem voltak jegesek. Szeretek síelni, szeretem a kihívásokat. Főleg a legmeredekebb, a fekete pályákon síelünk apukámmal és a testvéremmel. A táj is nagyon tetszett, különösen, mikor fönt voltunk a csúcson, láttuk egész Pamporovót. Csak a társaság, a korosztályom hiányzott...

Bea is először telet Pamporovón, s neki is tetszett a táj, meg a pályák is.

– Az idén negyedszer voltam síelni – mondja Bea –, s már elég jól megy. Válogathattunk a sok pálya közül. Utaztunk a szállodától a fölvonókig, egy házikóban sífőlszerelést béreltünk, ott át is öltöztünk, és fölvonó vitt fel bennünket a csúcsig. A testvéremmel és az apukámmal síeltem a zöld, kék és a piros pályákon. A nagyfiúk, a középiskolások egyedül síeltek, ők már profik. De az óvodás Toncsika is megtanult síelni. Az el látás is tetszett. Svédasztalos reggeli és vacsora volt a szállodában. Annyit ehettünk, amennyi belénk fért. Napközben kint a pályákon kis házikókban sült krumplit, pizzát stb. lehetett venni. Ki mit kívánt. Mi sült krumplit ettünk. Este jól elsórakoztunk, tévét néztünk, kártyáztunk...

Csak egyszer kell kipróbálni a síelést, aztán mindig visszakivánczol. Ezzel egyetért Gábor, Csaba, Karina, Bea és Dorina is. Hogy jövőre hova mennek, azt még nem tudják. Gábor szerint valahova.

A képeket Kákonyi Erika (Kopaonik) és Koncz Gyula (Pamporovó) készítette.

Koncz Erzsébet

A képernyő előtt

A televízió ma már a mindennapjaink szerves része, amely által új ismeretekhez jutunk, szórakoztat és tájékoztat is egyben, hiszen a híradótól az állatvilág bemutatásán át a hollywoodi filmekig mindenféle eljut hozzánk. Emellett főzős műsorok, tehetségkutatók, sztárpletykák, a világ legszebb tájai, sport, zene és rajzfilmek igyekeznek gondoskodni arról, hogy ne unatkozzunk. A műsor- és filmkészítők törekvése pedig nem hiábavaló, hiszen igen gyakran csábítanak a képernyő elé bennünket. Hogy ki mit szeret és szokott nézni a tévében, arról a szabadkai Đuro Salaj iskola hatodikosait, **Romić Bélát** és **Pálinkás Krisztiánt**, valamint a nyolcadikos **Kőműves Teodórá**t, **Radašić Miroslav**ot és **Pálinkás Róbertet** kérdeztük.

Teodóra délelőttönként és az esti órákban is szokott tévézni. Jelenleg délelőtt egy indiai sorozatot követ, este inkább filmezik, de mint mondja, naponta nagyjából két órát tölt a tévé előtt.

– Ha van olyan film, ami érdekel, azt megnézem, főleg a vígjátékokat szeretem, a bűnügyi sorozatokat nem szoktam nézni. Inkább hazai csatornákat nézek, de a magyarországi műsorokat is szoktam követni. Például időnként nézem a Jóban rosszban sorozatot, meg élvezem a valóságshow-kat, tehetségkutatókat, sokat hallgatom a zenés csatornákat is, meg ha rábukkanok, megnézem a tetoválókat, topmodelleket és a rajzfilmeket is. A helyi szabadkai tévék műsorát nem szoktam nézni, nekem valahogy túl elmaradottak.

Robi csak akkor nézi a tévét, ha éppen van rá ideje, akkor is főleg a hazai csatornák műsorait követi.

– A reggeli műsort nézem, ott sok szó esik a mezőgazdasági témákról, ami minket is érint, és érdekel is, de szoktam esténként is tévézni, akkor inkább filmeket nézek. A legjobbak az akciófilmek, meg szeretem nézni a rajzfilmeket is, de a bűnügyi sorozatok már nem érdekelnek, azok nem olyan jók. Magyar csatornákat nem tudunk fogni, bár a házban két lakás van, és a másik lakásban van műholdas adás, így, ha ott vagyok, néha belenézek azokba a műsorokba is. Főleg a sorozatokat nézem akkor is, magyar vagy szerb sorozatokat, de más nem nagyon. Ha mi is foghatnánk a műholdas csatornákat, akkor valószínűleg főként a természettudományos műsorokat bújnam, azok érdekelnének.

Krisztián, Robi öccse, inkább csak este szokott tévézni, attól függ, mennyi ideje van rá.

– Nagyon sajnálom, ha lemaradok egy filmről, amit szerettem volna megnézni, talán egy kicsit tévéfüggő is vagyok. Nekem furcsa lenne az élet televízió nélkül. Én is inkább az akciófilmeket nézem, például Steven Segal filmjeit nagyon szeretem, de ha van kedvem, néha én is megnézem a Jóban rosszban egy részét, igaz, nem nagyon köt le. Ezenkívül a rajzfilmeket is szeretem, főleg a rövidebbeket, mint a Pókember, Batman, vagy az autós rajzfilmeket, a hosszabbakat nem nagyon szoktam nézni. Az időjárásjelentéseket is követem, meg néha megnézem a híradót is.

Béci szerint a televízió csak arra jó, hogy az ember ne unatkozzon, vagyis szórakoztató jellege van.

– Elég gyakran szórakoztat a tévé, úgyhogy szerintem eléggé tévéfüggő vagyok. Általában egyedül tévézek, de néha a testvérem is csatlakozik hozzám. Én is nézem a Jóban rosszban sorozatot, meg a sportcsatornát is, és az akciófilmek meg a rémfilmek is lekötnek. A bűnügyi sorozatokat nem követem, meg a brazil sorozatokat sem szeretem. Többnyire én is a rövidebb rajzfilmeket nézem, mint a Spongyabob, a hosszabbakat nem nagyon kedvelem. Néha a tesómmal megnézzük a Pannon Tévében a gyerekműsort, de valahogy az sem tud lekötöni, mert nincs benne elég akció, viszont az időjárásjelentést mindig várom, ezéért előtte sokszor a híreket is végignézem. Ezenkívül a természetfilmeket szoktam még nézni.

Miroslav is mindennap tévézik, főleg este.

– Legjobban a Discovery-t szeretem, van egy műsoruk az autókereskedőkről, akik vesznek egy rossz autót, megjavítják, és eladják.

Esténként megnézem a magyar sorozatot, vagy valamilyen filmet, én például kedvelem a romantikus filmeket, és ha ilyet adnak a tévében, akkor megnézem, mert kikapcsolódom. Ha nincs olyan műsor, ami érdekelne, akkor beteszek egy DVD-t. Néhány műsor, például az autókereskedős nemcsak szórakoztat, hanem sokat tanulhatok is belőle. Több mindent megtudtam az autók szereléséről, meg egyébként is érdekelnek az autók, így nagyon szeretem ezt a műsort. A vicces videók is nagyon érdekesek, a sportok közül főleg a bokszt követem, és a hazai filmeket is szoktam nézni.

Sztojánovity Livia

Tombol a hóvihar

Tél van, akár érezzük, akár nem, ez pedig csak attól függ, hogy az ország melyik részében lakunk. A jeges északi szél szinte vízszintesen hordja a kavargó szürke fellegekből hulló, kristályosan csillogó hópíhéket. Láthatatlan kéz simítja el a huppanókat, varázsolja észrevehetetlenné a vizes árkokat, vastag hófalat emel a kerítések elé, s egészen az ablakokig friss hóval borítja be a kis falusi házak északra néző oldalát. Január az év leghidegebb hónapja. Nemegyszer mínuszrekordokat döntöget a tél, s nem számít ritkaságnak, ha reggel a gazdának a dél felé néző ablakon kell kimászni, hogy kiszabadítsa a szélnek kitétt ajtót és ablakokat a hó fogságából. Fázik, didereg a fehérbe öltözött határ. Az erdőben nagyokat pattannak az átfagyott ágak, egymáshoz koccon idomtalan jégtablákat sodor a folyó, s a helyenként térdig érő hóban állva, fülünkön érezve a sarkvidék metsző üzenetét, reménytelenül távolinak tetszik a tavasz.

Minden évszaknak, így a télnek is megvannak a maga szépségei. Hófehér bundájukban előkelően nyújtóznak a mezők, még a valóságosnál is feketébbnek látszanak a felettünk repülő varjak, mindenütt hóba írt jelek, nyomok kínálják magukat, és szinte harapni lehet a kristálytisza levegőt. Északról érkezett vendégek nyüzsgönek az etetők körül, és úszkálnak a Duna jégtablái közötti, dermesztően hideg vízben. Ha melegen öltözünk, a tél is kirándulásra csábít. Nagyszerű érzés a frissen hullott porhóban gázolni, izgalmas a mezei nyúl vagy a róka éjszaka hátrahagyott nyomait követni, távcső nélkül is messzire kalandozik a kíváncsi tekintet, s mire felkapaszkodunk a meredek domboldalon, mintha a hideg is enyhült volna valamelyest. Lazítani lehet a sálon, s felül ki lehet gombolni a kabátot is.

Álljunk meg egy pillanatra, s figyeljünk a fehérbe öltözött világra! A közeli kis erdőben harkály kopog, a folyó felől a repülő libák panaszos hangját hozza a szél, s egymást hívogató kenderikék kis csapata ereszkedik le ott, ahol a magasra nőtt kórókat nem tudta hóval teljesen betemetni a szél. Múlnak a percek, odafent megállás nélkül vonulnak a komor, szürke fellegek, majd újra szállingózni kezd a

hó, s egyre erősödik a távoli tájak jeges üzenetét hordozó szél. Csavarjuk szorosabbra a sálát, s gomboljuk be a kabátot is! Ne feledjük, hogy még csak január van.

Számos olyan, egyébként vonuló madárfaj ismeretes, amelyeknek egyes egyedei évente megkísérlik az áttelelést. Nem kelnek útra, hanem itthon maradnak, vagy éppen az északabbról érkező madarak igyekeznek nálunk átvészelné a téli időszakot. Próbálkozásuk, persze, nagy kockázattal jár, hiszen kiszolgáltatottá válnak az időjárás minden szeszélyének, s „jobb belátásra térni”, azaz utólag mégiscsak elvonulni, januárban már aligha lehet. Amíg a vizek jégmentesek, nincs különösebb baj, mert az áttelelő szürke gémekek, szárcsák és jégmadarak – ha szűkösen is, de – találnak táplálékot. Amikor azonban kemény hideg köszönt be, életterük és vele a lehetőségeik is megcsappannak. Ha befagynak az állóvizek, az addig ott tanyázó réccsapatok a Dunára költöznek át, s oda húzódnak a szürke gémekek is.

A szabadon maradó vizek életmentők lehetnek, még akkor is, ha a téli hónapokban bőséges zsákmányt sehol sem kínálnak. A szürke gémekek néha reggeltől estig ugyanazon a partszakaszon álldogálnak, s reménykedve lesik a vizet, hátha sikerül egy partközébe tévedt halat kikapniuk. A jégmadár a behajló fűzfaágakról és gyökerekről vagy a horgászok által levett karókról les zsákmányra, de néha függöget is. Ilyenkor nyolc-tíz méternyire kirepül a víz fölé, s egy helyben lebegve kémlel maga alá. Ha egy vigyázatlan küsz a felszín közelébe merészkedik, a jégmadár összekapja a szárnyait, és zuhanó kő módjára vágódik a vízbe, ahonnan rendszerint csillogó testű zsákmányával emelkedik ki ismét. A madárfotósok kedvenc trükkje, hogy a jégmadarak által látogatott partszakaszon sűrű szemű dróthálóból készült kosarat eresztenek a vízbe úgy, hogy a pereme ne látsszon, de a benne levő kishalak se tudjanak kiszökni. A jégmadár örömmel hagyja „beetetni” magát, s rendszeresen látogatja a biztos zsákmányt kínáló helyet, a fotós pedig szebbnél szebb felvételeket készíthet a lessátorból anélkül, hogy a turpisság kiderülne.

Jégmadár

Rendszeresen áttelel sok kis vöcsök, újabban mind több búbos vöcsök és szárcsa is. Ha valaki kilátogat a Duna mentére, a kis folyóágakban a tőkés récék mellett mindig láthat néhány szárcsát. A kis vöcskök szintén vagy a holtágban bukdácsolnak, vagy a sziget csúcsánál gyülekeznek, míg az óvatosabb búbos vöcsköket (legfeljebb néhány példányt) a nagy Dunán figyelhetjük meg. A tavak öbleiben is csaknem mindig maradnak kisebb-nagyobb szabad vízfelületek. Azt még nehéz lenne megmondani, hogy ezek az áttelelések alkalmi jelenségek-e, vagy az általános felmelegedéssel összefüggő folyamat kezdeti szakaszát jelzik. Azt pedig a gyűrűzések hivatottak eldönteni, hogy a télen látható szárcsák és jégmadarak alkalmi próbálkozók, vagy egyes példányok évről évre nálunk töltik a téli hónapokat.

Bizonyára sokan észrevették már, mennyire megszaporodnak a vetési varjak az őszi-téli időszakban. Ezek a madarak minden ősszel nagy csapatokban érkeznek a kelet-európai síkságok felől, s nemcsak az egész Közép-Európát, hanem Nyugat-Európa nagy részét is ellepik. A létszámnövekedésük azért is szembeeső, mert nemcsak a mezőkön, hanem a falvak és a tanyák közelében, valamint a városi parkokban és a pályaudvarokon is láthatók, azaz mindenütt, ahol táplálékot remélhetnek. Megint csak érdekes lenne tudni, hogy alkalmoszerűen keresik-e fel a táplálkozóhelyeket, vagy például a vasútállomásokon látható varjak naponta ott próbálnak szerencsét.

A vetési varjak rendkívül élelmes, talpraesett madarak. Pontosan tudják, hogy a városi kertekben, a pályaudvarokon és a ligetekben nincs mitől tartaniuk, és ennek megfelelően viselkednek, például a sétáló embereket közelre bevárják. A mezőkön tanyázó csapatok gyakran láthatók az utak mentén is, ahol a személykocsikból kidobált vagy a teherautókról lehulló eleséget keresgélnek. Szinte az utolsó pillanatban libbennek el az autók előtt (az elütött vetési varjú ritkaságnak számít). A keleti vendégek a tél végéig maradnak Közép-Európában, amikor is felkerekednek és csapatosan indulnak vissza a költőhelyek, a nagy orosz és ukrán síkságok felé.

Kenderike

Vetési varjú

Miért lát a macska sötétben is?

A természet a macskákat minden olyan érzékszervvel felruházta, amely nélkülözhetetlen a sikeres éjszakai vadászathoz.

Bár sok házimacska csak nappal jár egerészni, érzékszervei jóval fejlettebbek az emberénél. Ez különösen érvényes a feltűnő, nagy, sárga, zöld, kék vagy narancsszínű szemükre, amellyel hozzánk hasonlóan térben látnak. A rávetődő fény sugarat szemük visszaveri, legtöbbször zöldessárga színben. Csupán a kék szemű cicák szeme piros, amikor megvillan a sötétben.

A régi korok emberei nagyon félték a macska szemének villanásától, mert azt hitték, hogy a sötétben is magabiztosan szaladgáló állatok az ördöglet cimboráinak. A valóságban csupán a természet ügyes megoldásáról van szó – a cica jól lát a félhomályban. A macskaszem legalább hatszor olyan fényérzékeny, mint az ember szeme, ám ha tökéletesen sötét van, ő sem lát semmit.

Ellentétben más éjszakai állatokkal, a macska napközben is aktív, ezért érzékeny szemét meg kell óvnia a nappali fényözöntől. A pupillák éjjel nagy, kerek ablakként engedik be a legkisebb fénynyalábot is, ám nappal hajszálvékony rést hagyva zárulnak össze a színes szivárványhártyán.

A huszadik század első felében azt hitték, hogy a macskák színvakok. A vizsgálati módszerek fejlődése során azonban kiderült, hogy nemcsak a legfinomabb árnyalatokat tudják megkülönböztetni egymástól, de szinte minden színt látnak. Ám a macskák számára a színek nem játszanak olyan nagy szerepet, mint a mi életünkben. Ezen nincs is mit csodálkozni, hiszen a zsákmányukként szolgáló állatfajok általában egyszínűek, és beleolvadnak a környezetükbe.

Kiscicát fogadott örökbe egy makákó Indonéziában

Anne Young amatőr fotós lencsevégre kapott egy hosszú farkú makákót Balin, az őserdőben, amint éppen védelmezően szaglászott és ápolt egy kismacskát, nehogy bármi baja essen.

A szokatlan jelenségre Anne Young akkor lett figyelmes, amikor az őserdő majomparkjába látogatott. A kezdő fotós egy óriás levéllel álcázta magát, észrevétlenül közelebb lopózott a furcsa pároshoz, és hihetetlen képeket készített. A makákó egyébként társaihoz képest sokkal óvatosabb volt, és nem engedte, hogy bárki is megközelítse őket. Ez idő alatt a kiscicát nem zavarta a kitüntetett figyelem, sőt kifejezetten élvezte a védelmező törődést, és meg sem próbált elmenekülni.

A rezervátum alkalmazottai kb. 340 majmot telepítettek a területre négyes

csoportokban. A helyiek szentföldként tisztelik a parkot, de a turisták is komoly érdeklődést mutatnak, és havonta több mint 10 000-en csodálják az állatokat.

Bár az azóta sem derült ki, hogyan került egy kismacska a makákók közé, csak remélni tudjuk, hogy nem egy elhanyagolt kukában találták rá a kismajmokat.

Plüssróka az árva rókakölykök mamája

A Leatherhead-i Wildlife Aid játékrókkával pótolja a rókakölykök anyahiányát. A három árva kisállat anyjuként fogadja el a kitömött játékot.

A játékot egy helyi farmer adta a kicsiknek, miután megtalálta őket a kerti fészker alatti lyukban. A kölykök rögtön ragaszkodni kezdtek a kitömött játékhoz, és mára már elválaszthatatlanok „új anyukájuktól”. A plüssróka még nevet is kapott, a híres énekesnő Florence Welch után Flónak nevezték el. Etetéskor a gondozók még a kitömött állatot is megkínálják, alváskor a kicsik pedig

csak „anyjukkal” hajlandók a kosárba feküdni. A farmer végül úgy döntött, hogy szakértők kezeire bízta a kölyköket, és személyesen vitte el őket a Wildlife Aid alapítvány munkatársaihoz. „Normál esetben nem szoktunk plüssállatot adni az árván maradt kölyköknek, de ezúttal nem választhatjuk el őket egymástól, hiszen a picik már erősen kötődnek Flóhoz.”

Természetesen a kölyköket végül majd el kell választaniuk a plüssjátéktól, hiszen júliusban az alapítvány munkatársai kiengedik őket a szabadba.

Új polipfajt fedeztek fel az Antarktisznál

Az Antarktiszhoz közel bizarr ökoszisztémát találtak a kutatók a tenger mélyén: a talajt jeti rákok tömege borította, ezenkívül feltehetően egy új polipfajt is sikerült lefényképezni egy távirányítású tengeralattjáróval.

Az élet néhány forró, tenger alatti forrás köré csoportosul, amelyek vize 380 Celsius-fokoson lép ki az óceánba – ez forróbb, mint az olvadt ólom.

A kutatók 2,4 kilométeres mélységben mintegy ezer halovány jeti rákot láttak, amelyek szőnyeg gyanánt simultak a tengerfe-

nékre. E rákcsoporthoz eddig mindössze két fajt ismeri a tudomány. A sziklákat sok helyütt mikroorganizmusok vastag rétege lepte.

A mélységben egy eddig ismeretlen, hétkarú ragadozó tengeri csillagot is sikerült kamerával megfigyelni. Egy nyeles tengeri makkokkal teli mezőn haladt, a „táját” csészecsigák és tengeri rózsák tarkították.

A sötét mélységben az élőlények nem hagyatkozhatnak a nap fényenergiájára, csak kémiai energia áll rendelkezésükre, hogy szénhidrátjaikat és más, létfontosságú

anyagait felépítsék – ez a kemoszintézis. A kemoszintézist használó baktériumok képezik e messzemenőig elszigetelt ökoszisztémák alapját.

HOROG

Feederes horgászás

Napjainkban talán ez a legdinamikusabban fejlődő horgászmodoszer, és egyre többen űzik. Ugyanolyan hatásos lehet, mint a bojlis horgászás, de sokkal kevesebb felszerelést igényel.

A feederbotok eleve magukban hordozzák a kapásjelzőt, a rezgőspiccet, szóval nincs szükség a pontyozásnál használt kapásjelző karikákra. A rezgőspicces módszer nagy előnye, hogy megláthatjuk az úgynevezett elő indikációt. Ez azt jelzi, hogy a halak az etetésen járnak, gyakran lökdösik a kosarat, ezért az avatott szemnek a rezgőspicc maga a halradar.

A rezgőspicces horgászatnak vannak ugyan hátrányai is. Az éjszakai horgászás alkalmával szükséges világítópatront nehéz a rezgőspiccre úgy felerősíteni, hogy bevetéskor ne okozzon „látványos” problémákat.

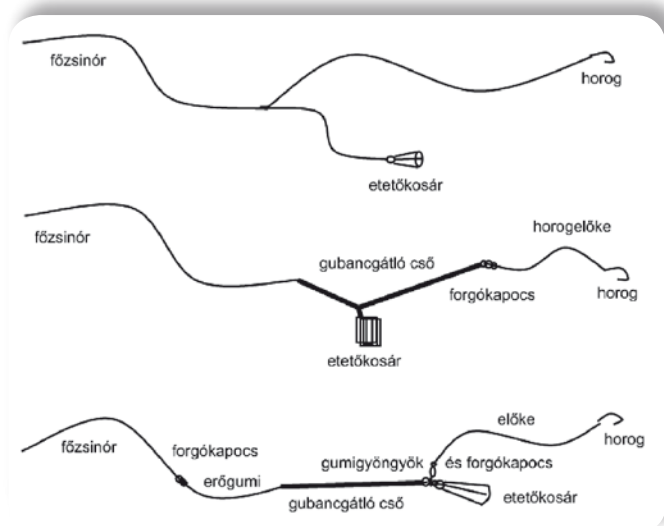
A következőkben szeretnék néhány tanácsot adni a kezdőknek. Rengeteg feederhorgással beszélgettem, ezek és a magam tapasztalatai alapján szeretném a legjobb lehetőségeket, szerelékeket ismertetni.

Ennek a horgászmodoszernek a bot a lelke, ezért megválasztásának nagy figyelmet kell szentelni. Hogy milyen erősségűt választunk, az attól függ, hogy folyón vagy állóvízen horgászunk. A feederbotokból több erősségű van. A leglágábbak a light feederek, ezekkel keszegezni, és kisebb testű halakra szokás horgászni. Ezeknél erősebbek a medium feederek, ezek a botok minden helyzetben helytállnak, akár tavi pontyozásról, akár dunai márnázásról van szó. A legerősebb botok a heavy feederek, ezek az igazi nagygyűk, ezekkel akár bojlizni is lehet, bár nem ajánlott. Alkalmasak a nagy távolságra történő bevetésekre, akár a százméteres álomhatárt is el lehet érni velük.

Ha komolyan gondolunk foglalkozni feederhorgászással, akkor mindenképpen be kell ruháznunk egy nyeletőfékes orsóba. A kezdőknek egyszerűbb 40-es orsót ajánlok, teljesen mindegy, hogy első- vagy hátsófékes változatban. Én az elsőfékes orsókat részesítem előnyben, mert általában folyóvízen horgászok, és a hátsófékes orsókkal sok macerám volt.

A halmegóvó eszközök közül pontymatrac, sebfertőtlenítő, ponty-zsák... ez mind kell. Persze nem a keszegezésnél, hanem a pelletes horgászatnál, ahol érvényesül a fogd meg és engedd vissza elv.

Feederezéshez mindenképpen monofil zsinórra van szükség 0,22–0,26-os méretben. Hogy melyik mellett döntünk, az attól is függ, hogy mennyire akadós a hely, ahol horgászunk, valamint attól is, mennyire akarjuk finomítani szerelékünket. A feederezésnél legalább 150 méter zsinórra van szükségünk.

Szerelési módszerek

Döme Gábor, a feederezés egyik szószólója zsákmányával

A szerelék elkészítése nem nagy ördögösség, a legegyszerűbb szereléknél szükségünk van egy horogra és egy etetőkosárra, ha bonyolítani akarjuk, akkor betehetünk közéjük forgót és gubancgátló csövet is.

Feederezéskor bármilyen csalit használhatunk, akár halszeletet is. Általában azonban csemegekukoricát, csontit, gyurmát teszünk a horgunkra. A modern horgászok már pellettel is horgásznak, ez is eredményes módja a nagyobbacska pontyok szárazra kényszerítésének.

A kezdő horgászok számára biztosan nagy csábítást jelent az úgynevezett rod-pod bottartó, de ez felesleges. Kezdetben elég a négy menetes szár, és a hozzá tartozó bottartó fejek. Ne essünk túlzásokba, hiszen mi még csak kezdők vagyunk!

Dobó Dávid

Küldjetelek...

- **Élménybeszámolót**
- **Ilyen halat fogtam!** (Képpel, leírással, helymegjelöléssel...)
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Lefényképeztem!** (Fotóitokat legjobb fotósaink fogják értékelni.)
- **Van egy kérdésem!**

Címünk:

Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad

E-mail címünk

jopajtas.bum@magyarszo.com
dunaimisi@gmail.com

Telefon: 021/457-100 mobil: 064/467-10-55

Január 26.

Vanda, Paula, Titusz, Timót és Viktorina napja.

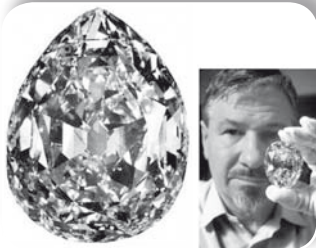
Vanda: Lengyel, német eredetű név, egy mondabeli királylány neve. Jelentése: wend nő. Német jelentése: biztonság, rejtetség, védelem, vessző, varázsvessző, bekerített hely.

Timót: A görög Timotheosz név latinosa Timotheus formájának rövidüléseket keletkezett a Timót férfinév. Jelentése: Isten becsülője, Istent tisztelő.

1887. I. 26. – 125 éve történt

Elkezdődött az Eiffel-torony építése Párizsban. Az építkezés 1887. január 26-án kezdődött, majd tiszteletreméltó gyorsasággal, 2 év, 2 hónap és 2 nap alatt fel is épült az torony. Az akkori szokásokkal ellentétben különös figyelmet fordítottak a biztonságra, egyetlen munkás sem halt meg az építkezés során. Megépültek a világ legmagasabb építménye volt, és az is maradt 1929-ig, a New York-i Chrysler Building elkészültéig. Jelenleg a később felszerelt tévéantennákkal együtt 326 méter és 75 centiméter magas.

1905. I. 26. – 107 éve történt

Dél-Afrikában megtalálták a Cullinant, a világ legnagyobb gyémántját. Súlya a megtaláláskor 3106 karát volt, amit 9 nagyobb és több kisebb részre vágtak, majd csiszoltak. A legnagyobb darab 530 karát, Nagy-Britannia koronaékszereinek része, a jogart ékesíti. Nevét Sir Thomas Cullinanról kapta, aki 3 évvel a gyémánt megtalálása előtt felfedezte a bányát.

Január 27.

Angelika, János és Angéla napja.

János: Bibliai név. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett. Magyarországon a 16–18. században a legnépszerűbb férfinév volt, és később is a leggyakoribbak közé tartozott, egészen az 1970-es évekig.

Angelika: Latin eredetű név. Jelentése: angyali, angyalhoz hasonló.

1756. I. 27. – 256 éve történt

Salzburgban megszületett Wolfgang Amadeus Mozart osztrák zeneszerző, karmester (Varázsfuvola, Don Giovanni). Csodagyermekként bejárta majdnem egész Európát: első útján 1762-ben Münchenben és Bécsben lenyűgözté tudásával a hozzáértőket és az arisztokratákat egyaránt. Itt közeli kapcsolatba került Haydnal és van Swieten báróval, 1785-től a szabadkőműves páholy tagja lett. Az 1786-ban komponált Figaro házasságának a bécsi bemutatót követő prágai előadás hozta meg az igazi sikert, a következő operát, a Don Giovannit Mozart már prágai felkérésre írta. Mozart halálának közvetlen oka a halotti bizonyítvány szerint is vitatott. A legvalószínűbb a higanymérgezés, vagy reumatikus láz végzett vele.

1945. I. 27. – 67 éve történt

Holokauszt-emléknap Európában, az Auschwitz-Birkenau koncentrációs tábor felszabadításának emlékére.

Január 28.

Károly, Karola, Ágnes, Tamás, Apollónia, Inez, Péter, Amália és Margit napja.

Károly: A Károly két név egybeesése. Az egyik a régi magyar Karuly személynév. Jelentése: karvaly, turul. A másik a latin Carolus rövidülése, mely a germán karl névből származik. Jelentése: legény, fiú.

Inez: Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján.

1077. I. 28. – 935 éve történt

IV. Henrik német király, darócruhában vezekelt három napon át Canossa várában, ahol VII. Gergely pápa tartózkodott. Hogy az egyházi átok alól feloldozást kapjon, kénytelen volt megalázkodni a pápa előtt. IV. Henrik Canossa-járására azért került sor, mert a német püspökök kiátkozták – megvonva ezzel támogatásukat –, és a német fejedelmek fellázadtak ellene, mivel a király a pápát meg akarta fosztani hatalmától.

1805. I. 28. – 207 éve történt

Meghalt Csokonai Vitéz Mihály költő, író műfordító, színész. Lilla-verseinek ihletője nagy szerelme, Vajda Julianna volt. Versei mellett kiemelkedik A méla Tempefői című színműve és Dorottya című vígposza. A felvilágosodás korának legnagyobb magyar költője volt. Debrecenben született 1773. november 17-én. 1790 körül diáktársaival olvasótársaságot, „önképzőkört” szervezett. Ő az olasz nyelvet választotta, de tudott latinul, franciául, németül, görögül, ismerkedett az angollal, a héberrel és a perzsával. Életében mindössze két kötete jelent meg: A tavasz (1802) és Dorottya (1804).

Január 29.

Adél, Ferenc, Valér, Etelka, Jónás, Szaléz, Szalók és Adelaida napja.

Adél: A német Adele név francia formájából származik. Eredetileg az Adelkezetű nevek rövidülése. Jelentése: nemes.

Szalók: Régi magyar személynév. Eredete bizonytalan. Feltehetőleg a Szal-, Szolkezetű nevek régi magyar, -ók kicsinyítő képzős becézője. Lehet azonban szláv eredetű is. Török származtatása, mely szerint a jelentése balkezes volna, vitatott.

1876. I. 29. – 136 éve történt

Budapestben 72 éves korában január 28-ról 29-re virradó éjszaka szívinfarktus következtében meghalt Deák Fe-

renc magyar politikus. Kortársai a haza bölcsének nevezték megfontoltsága és tisztessége miatt. Az 1848. IV. 7-én megalakult első, a parlamentnek felelős, független minisztérium (Batthyány-kormány) igazságügyminisztere volt, majd a kormányzó Deák-párt vezetője. 1867. III. 15-én létrejött az osztrák-magyar kiegyezés, a Habsburg-monarchia osztrák-magyar dualista monarchiává alakult át. Magyarországot a kiegyezés keretében független királyságnak ismerték el, amely saját parlamenttel, alkotmánnyal, felelős kormánnyal rendelkezett, azonban a közös államfő révén reálunióban volt Ausztriával, vele közösen intézte külügyeit, hadügyeit, pénzügyeit, és közös vámhatárt létesített.

1934. I. 29. – 78 éve történt

Meghalt Fritz Haber Nobel-díjas német kémikus. Az 1918-as év kémiai Nobel-díját 1919-ben kapta meg „az ammónia elemeiből való szintéziséért” (ez a – némi tökéletesítéssel – ma is alkalmazott ún. Haber-Bosch eljárás).

Január 30.

Gerda, Martina, Gellért, Orgona és Jácinta napja.

Martina: A latin Martinus név női párja. Jelentése: Mars Istenhez hasonló, mész, bátor.

Orgona: Magyar eredetű név. Jelentése: a virág magja.

1818. I. 30. – 194 éve történt

Megszületett Gergey Artúr honvédtábornok, aki Világosnál feltétel nélkül letette a fegyvert. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kiemelkedő alakja. Történelmi szerepének megítélése a mai napig ellentmondásos.

1995. I. 30. – 17 éve történt

Meghalt Gerald Durrell brit zoológus és író. Személyes élményeire támaszkodva szórakoztató stílusban írta meg ismeretterjesztő állattörténeteit (Családom és egyéb állatfajták; Madarak, vadak, rokonok; Noé bárkáján).

Január 31.

Marcella, János, Lujza, Péter, Ludovika és Geminián napja.

Marcella: A latin Marcellus férfinév női párja. Jelentése: határerőd-határvidék védője.

Ludovika: Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinisított alakjának a női párja. Jelentése: hírnév, háború.

1918. I. 31. – 94 éve történt

Oroszországban bevezették a naptárreformot, január 31. után február 14. következett. E naptól (hivatalosan) ott is a Gergely-naptárt használják.

1977. I. 31. – 35 éve történt

Átadták közönségnek a Pompidou Központot Párizsban. Teljes neve: Georges Pompidou Művészeti és Kulturális Központ, beceneve: Beaubourg (olv.: Bobur). Az épület érdekessége és különlegessége, hogy 6 szintjén a belső 50 méter széles termetek sehol nem töri meg belső elválasztó fal, tartóoszlop vagy pillér. Minden tartószerkezet, közmű és lift az épület külső részén található. Az épületben könyv-, folyóirat- és zenetár, valamint múzeum üzemel.

Február 1.

Ignác, Kincső és Brigitta napja.

Ignác: Latin eredetű név, az Ignatius név rövidülése. Jelentése: tűz.

Kincső: Jókai Mór névalkotása A jövő század regénye című művében. Ott helynév, az elképzelt őshaza magyar formájú neve, amelynek a kínai változata Jókai szerint Kin-Tseu. Ennek a forrása a King Csou ókori kínai tartomány név. A játékos alkotás irodalmi helynévből a 20. században vált női név. Jelentése: számomra ő a kincis.

2000. II. 1. – 12 éve történt

A Tisza élővilágának emléknapja. 2000. június 16-án nyilvánította az országgyűlés ezt a napot a Tisza emléknapjává. Mint tudjuk, a Tisza a történelmi Magyarország leghosszabb hazai folyója volt, a történelem azonban nemzetközivé tette. Élővilágát pedig legelőször a folyó szabályozása csonkította meg, legutóbb pedig a teljes folyásán óriási árokot okozó ciánszennyezés. No meg a szennyvizeiket felelőtlenül a Tiszába engedő gyárak...

1851. II. 1. – 161 éve történt

Meghalt Mary Shelley, eredeti nevén: Mary Wollstonecraft Godwin angol író, Percy Bysshe Shelley romantikus angol költő felesége, Frankenstein megalkotója. A mű Lord Byron, a kertes erkölcsű arisztokrata, szívtipró és költő svájci villájában született, ahová meghívta Shelleyt és Maryt. Minden romantikus kellék adott volt: vadregényes villa, távol a világ zajától, szerelmes fiatalok. A villa lakói a német gótikus regények olvasgatásán kívül a kor legújabb tudományos eredményeit is megvitaták, amelyek – például Galvani elektromossággal kapcsolatos kísérletei – sokak szemében a mágia határát súrolták. Ezekből merítette Mary az ihletet, hogy írjanak közösen egy igazi, őket foglalkoztató regényt, amiben romantika, borzadály, végzetes szenvedélyek és az új, titokzatos, ördögi, tudományos felfedezések is szerepelnek. Mary végül egyedül írta meg azt a művet, amelyben a tudós erkölcsi felelősségének problémája első ízben fordult elő. Az irodalomkutatók többsége szerint ezzel a regénnyel indult el a tudományos-fantasztikus műfaj.

LEXIKON

NEVEM: **Koós Imre.**
 BECENEVEM: Imi.
 CÍMEM: 24430 Ada, Spang József u. 13.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 6. c.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Pesznyák Erika.
 ALSÓS TANÍTÓIM: Ürményi Erika, Barna Helga.
 AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök: Horvát Alíz; titkár: Bajusz Árpád; pénztáros: Illés Tomi, Apró Andrea.
 KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, informatika.
 AMI NEHEZEN MEGY: Magyar, matek.
 KEDVENC TANÁRAIM: Sipos Oszkár, Pesznyák Erika.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN? A szünetet.
 KEDVENC PC JÁTÉKOM: GTA San Aderas.
 KEDVENC FILMEM: Honey, Set up.

KEDVENC KÖNYVEM: Mi micsoda – Lovak.
 HOBBIM: Lovak tartása.
 KEDVENC SPORTOM: Foci.
 KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Pizza, spagetti, Coca-Cola, Fanta.
 AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Tea, leves, kávé, palacsinta.
 KEDVENC ÁLLATOM: Ló.
 MI LESZEK, HA NAGY LESZEK: Lovas.
 NO ÉS A SZERELEM? X. Y.

NEVEM: **Farkas Anett.**
 BECENEVEM: Ancsi.
 SZEMEM SZÍNE, HAJAM SZÍNE: Zöld, szőkésbarna.
 CÍMEM: 24430 Ada, Július 7. u. 39.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 7. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Antal Melinda.
 ALSÓS TANÍTÓM: Gergely Antal.
 KEDVENC TANÁRAIM: Máriás Valéria, Világos Kornél, Matic Ilona.
 AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök: Barna Júlia, titkár: Volford Dávid, pénztáros: Farkas Anett.

LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAM: Juli.
 KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, foci, torna, infó.
 AMI NEHEZEN MEGY: Matek, fizika.
 KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM: Daniel Defoe: Robinson Crusoe.
 HOBBIM: Tánc, zongora, pecázás.
 KEDVENC FILMJEIM: Vámpírnaplók, Hawaii 5-0.
 KEDVENC EGYÜTTESEIM: Tankcsapda, IMFAO.
 KEDVENC DALAIM: Party Rock Anthem, Wake Up Call, Movies Like Jagger.
 KEDVENC SZÍNÉSZEM: Brad Pitt.
 KEDVENC SZÍNÉSZNŐM: Angelina Jolie.
 KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Giosz, pizza, 100% narancslé, 7-Up.
 AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Szendvics, pizza, leves.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Ló, csirke.
 KEDVENC SZÁMÍTÓGÉPES JÁTÉKAIM: The West, Tamb Rider.
 KEDVENC RUHADARABOM: Pizsama.
 KEDVENC VIRÁGOM: Orchidea.
 NO ÉS A SZERELEM? Egy esztelen veszedelem.

NEVEM: **Palatinus Boglárka.**
 BECENEVEM: Bogi, Bogyó.
 CÍMEM: 24430 Ada, Spanyol harcosok u. 3.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 6. f.
 ALSÓS TANÍTÓM: Palusek Edit.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Krizsák Klára.
 AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök: Holló Tamás, titkár: Döme Bettina, pénztáros: Györe Bernadett.
 KEDVENC TANTÁRGYAIM: Rajz, magyar, torna, informatika, angol.
 KEDVENC TANÁRAIM: Hugyik Ella, Hugyik Ilona, Krizsák Klára, Világos Kornél, Matic Ilona.
 TANTÁRGY, AMI NEHEZEN MEGY: Matek.
 LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK: Földrajz, rajz.
 LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAIM: Krizsán Réka, Mártis Bernadett, Vámos Karolina.
 KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac, Tarka oldal.
 KEDVENC ÚJSÁGJAIM: Bravo Girl, Jó Pajtás.
 KEDVENC SZÍNÉSZEIM, SZÍNÉSZNŐM: Charlie Sheen, Johnny Depp, Adam Sandler, Lindsay Lohan.
 KEDVENC ÉNEKESEIM: Katy Perry, Pink, LMFAO, David Guetta.

KEDVENC FILMJEIM: Az őrzők legendája, Apád-anyád idejőjjön!
 KEDVENC KÖNYVEM: Fiúk kizárva.
 KEDVENC DALAIM: Hot N Cold, Party Rock, Last Friday Night, Were Them Girls At.
 KEDVENC SZÍNEIM: Sötét rózsaszín, fehér, szürke.
 KEDVENC ÉVSZAKAIM: Tél, nyár.
 KEDVENC NAPJAIM A HÉTEN: Péntek, szombat.
 KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Palacsinta, spagetti, lazanje, puding, pizza, 7-Up, Fanta.
 AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Tea, kávé, kalács, palacsinta, puding, rántotta.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Macska, nyúl, tigris.
 MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN? A nyári szünetet, szünetet, lukasórát.
 MI LESZEK, HA NAGY LESZEK? Divattervező vagy légi utaskísérő.
 NO ÉS A SZERELEM? Titok.

NEVEM: **Ginder Tamás.**
 BECENEVEM: Ginder.
 HAJAM ÉS SZEMEM SZÍNE: Barna.
 CÍMEM: 24430 Ada, Partizán tér 9.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 7. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Antal Melinda.
 ALSÓS TANÍTÓM: Gergely Antal.
 AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök: Barna Júlia, titkár: Volford Dávid, pénztáros: Farkas Anett.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, rajz.
 AMI NEHEZEN MEGY: Magyar, matek.
 KEDVENC TANÁROM: Pesznyák Erika.
 LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAIM: Holló Viktor, Kitli Sándor.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM: Tüskevár.
 HOBBIAIM: Kézilabda, lovaglás.
 KEDVENC SPORTJAIM: Kézilabda, futás.
 KEDVENC EGYÜTTESEM: AC/DC.
 KEDVENC DALOM: Kelemen kabátban.
 KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Pizza, Coca-Cola.
 AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Palacsinta.
 KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.
 KEDVENC ÉVSZAKAIM: Nyár, tél.
 MI LESZEK, HA NAGY LESZEK? Sportoló.
 NO ÉS A SZERELEM?: Van.

Színek és formák bűvöletében

Látogatóban Tamási-Babić Victoria festőiskolájában

Ha szombatonként Újvidéken a Braće Lučić utca környékére vinne az utunk, tizenegy óra tájban a 7-es számú, homok színű emeletes ház körül ugyancsak nagy forgalomra lennének figyelmesek. A mesterien faragott léckerítésre szerelt kaputelefont, amely mögött egy sudár derekú fenyő áll őrt, bojtos sapkás, csuklyás gyereksereg nyomkodja felváltva, majd kacarászva vonul fel a lépcsőkön. Szegődjünk a nyomukba.

Az emeletről sokfordulatú, cikornyás csigalépcső visz fel a padlástérbe, akár egy várba. A fogason piros, kék, sárga gyerekkabátok és kockás, hosszú-hosszú, lengő gyapjúsálak tömege. Nem indulhatunk el a hangok irányában, mert egy püss sem hallatszik már. A rére nyitott ajtó azonban jó kalauz.

Itt vagytok hát, csibéim! A hatalmas, korszerűen berendezett padlástérben összetolt asztalok tömege, rajtuk tubusfestékek, vízfestékek, ecsetek, vízzel telt edénykék. Az asztal körül, a tarka-mintás vízhatlan asztalterítő fölé görnyedve pedig kerek lapú, vidám citromszín székecskéken gubbasztva ott dolgozik már elmélyülten az előbb látott gyereksereg. A szemközti szomszédom, Tamási-Babić Victoria festő és szobrász tanítványai. A terem három kiemelkedő pontján csendéletek fémkancsókkal, agyagcsupokkal, egy jókora zöld almával, vérszínű gránátalmával és karcsú üvegflaskával. Ki-ki azt választja közülük megfestésre, amelyik legjobban megtetszik neki. Az ötéves kamenicai Dóra már le is festette a két cserépedényt (s milyen jól mutatnak a jókora fehér papíron!), most érdeklődve az almát figyeli, azt akarja „ecsetvégre” tűzni. Bizony, ebbe a csoportba öttől egészen tizenöt éves korig fogadnak rajzkedvelőket. Minden szombaton másfél órás, azaz kilencven perces foglalkozásra. A festő szintén ötéves Nikola nevű kisfia is tagja a csoportnak. A csendéletet már megörököltette, most éppen jókedvű, loboncos hajjú, hegyes sipkás bohócokat fest. Örökölhette édesanyja tehetségét, mert még az idén közös (!) kiállítást terveznek. A csoportban akad egy ikerpár is: a negyedik elemista Lara és Ana Petković. A szülei ugyan matematikusok, de anyai nagyapjuk valamikor sokat festett, olajfestményei a lakásuk díszei. Ő mindig megnézi, s ha kéri, véleményezi is a rajzóráról hazavitt munkáikat. Lehet, hogy tőle örökölték tehetségüket és a rajzolás, festés iránti érdeklődésüket.

Victoria közben körbejár. Véleményez, felel a kérdésekre, tanácsot ad, itt-ott húz egy vonalat, vagy más színek kombinációt javasol. A hetedikes, göndör fürtű Katarina Grković

szemüvegét megigazítva közli, hogy itt anyira megszerette a rajzolást, festést, hogy már a tévén is valósággal lesi a képzőművészettel foglalkozó műsorokat, s ha csak teheti, édesapjával megnézi a helyi, időszakos kiállításokat. Imád utazni, s ha más városba, pláne külföldre veti a jósora, ott is minden kiállítást igyekszik megnézni, tanulni a látottakból. Egy-egy gyerek általában két évig vesz részt a foglalkozásokon, de akad köztük szép számmal olyan is, aki valósággal beleszeret a színekbe és formákba, és képtelen megválni tőlük. Dragana Gajić például ötödikes korában járt itt először, s a látottak, tapasztaltak annyira megbabonázták, hogy az általános iskola befejezése után képzőművészeti középiskolába iratkozott, amelynek most harmadikos tanulója. Ennek ellenére hetente továbbra is rendszeresen eljár Victoria foglalkozásaira, s mint annak kinevezés nélküli, de annál büszkébb

asszisztense önszorgalomból segítkezik a foglalkozásokon. Ottjártamkor éppen az egyik kislánynak mutatta meg, hogyan lehet néhány ecsetvonással az átlátszó üveget a tömör, zománcos kancsó elé varázsolni. Mint mondja, tanulmányait az egyetemen is folytatni kívánja. Előbb ugyan építész diplomát szeretne szerezni, de utána meg sem áll a művészeti akadémiáig. „Hát még ha majd a mindkettőn tanultakat ötvözöm!” – néz rám jelentősen mosolyogva.

Victoria tanár nő bólogat. Bizony, sok hajdani tanítványa felvételizett már sikerrel az újvidéki, avagy a belgrádi képzőművészeti középiskolákban, sőt a művészeti akadémiákon, s ez utóbbiakon is a legtöbben sikerrel. Főként a szobrászaton fogadták őket tárt karokkal. Jómaga 1976-ban született, 2002-ben diplomázott. Azóta megszerezte a magiszteri fokozatot is. Tizenhárom önálló és számtalan közös kiállításon mutatta be festményeit. Még Párizsban is megcsodálhatták őket. Gyerekekkel (felnöttekkel is, azokkal minden kedden és csütörtökön) 2001 óta foglalkozik Matisse nevű műtermében, ahol rajzolásra, festészetre, szobrászatra, ékszer-, forma-, divat- és jelmeztervezésre oktatja őket. Újabban tanítványai alkotásait is kiállítja. Júniusban rendezte meg például az udvarban húszuknak az évi, több mint ötven művét bemutató, immár negyedik közös tárlatát.

Ha valaki közületek maga is tanulója szeretne lenni mr. Tamási-Babić Victoria festőiskolájának, elérhetőségei a következők: Matisse festőműterem: 21000 Novi Sad, Braće Lučića 7, tel.: 063/50-70-28, 061/152-05-01, 021/6364-916. E-mail: tviki@neobee.net, vik021@hotmail.com. Ha fiatalabb lennék, magam is beiratkoznék!

Jódal Rózsa

RÜGYFAKADÁS

A pad meséje

Matekóra van, dolgozatot írunk. Mivel elég könnyű volt, gyorsan befejeztem. Vajon mit csináljak még fél órán keresztül?

Nézem a padot. Rajta tömérdék irkafirka van. El van felezve egy vonallal, az egyik felén ez áll: „Pisti területe”, a másikon meg: „Mari területe”. Elég régi firka, mivel ma nemigen találkozom Pistikkel és Marikkal. Más kérdés, hogy miért felezték el a padot? Összeveszték, esetleg szerelmesek voltak egymásba? A válasz már nem fog kiderülni. Ez az óriási karcolás egy rossz gyerek műve. Metszi az említett területek vonalát. Van itt egy puska is: tegnap gyártotta a padtársam, igaz ma nem jött iskolába. Juj, letörölöm! Még majd a tanárnő azt hiszi, hogy az enyém! Nekem nem kell puska, tudom nélküle is! Úgy látom, itt régebben levelező gyerekek ültek. „Te izgulsz? Én nagyon” – írta valaki a pad bal oldalára. „Persze!” – rá a válasz. Ezek az izguló tanulók a mi sorsunkra juthattak. Hát igen, a felmérő elkerülhetetlen. Ez a valami itt nehezen olvasható ki. Az illető, aki ideírta, eléggé csúnyán ír: „Lesz ma edzés?” Azt hiszem, ez a személy nem figyelt magyaráción. Nem szereti a helyesírást. Minden valamirevaló diáknak tudnia kell, hogy a lesz egy sz-szel írják. Hogy írhatta kettővel? Na, mindegy! A helytelen mondat mellett egy kiskutyát ábrázoló kép díszel, alatta egy dátum: 1955. november 9. Azt az időt juttatja eszembe, amelyről a tatám mesélt, amikor még a palatábla is használatban volt. Érdekes. A kutyus gyönyörűszép. Aki rajzolta, az valószínűleg felnőtt korában is rajzolással foglalkozik. „Csengessenek már ki, a francba is!” Szerintem akitől ez a bejegyzés származik, nem szerette a sulit. Néha én is így érzek. Lehet, hogy valaha olyan gyerek ült itt, aki nem volt barátságban a szorzótáblával. „8+8+8+8+8” Össze akarta adni az 5×8-at, de ezek szerint nem járt sikerrel. Pedig összeadás nélkül is kellene ezt tudni. Itt meg vicces beszélgetés folyt: a Pistike felén ülő kölyök egy szívceskét rajzolt, a másik pedig ugyanezt, csak olyan óriásit, hogy nem fért rá az egész padra. A következő versike egy hatodikos kéz szerzeménye: „Csengő, csengő, csengőcske, csengess ránk, a 6. d-re!” Aranyos, bár inkább papírra kellett volna költenie.

Sok kacskaringós betű, szám, vonalka került e tömérdék év során a padra. Száz év kincse, száz év emléke. Százéves az iskolánk, és ezalatt a padokon tengeri dolog született. Versek, szavak, mondatok.

Vojter Kitti, 5. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Téli szünidő

Várom már a téli szünidőt,
várom már a havas időt.
Ha lesz nagy hótenger,
építek egy hóembert.

Répa lesz majd az orra,
a fején meg fődő,
fussunk gyorsan arra!
Nagyon jó a téli szünidő.

Vastag Krisztina, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Félúton a felnőtté válás felé

Mi lett velünk? Mivé váltunk? Mivé fajult a gondtalan, ártatlan gyermekkor? Hová szöktek a gondolataink? Mi történt a boldogság házával?

Azt hiszem, hogy mi kezdünk felnőni. Hogy mivé váltunk? Nevelés... Itt ábrándozom, gondolkodom, hogy mivé váltunk? És nem tudok rájönni. Az ártatlan és gondtalan gyermekkor már többé nem ártatlan, és nem gondtalan. Az ártatlanságot egy nagy, fekete lepedő fedte le, amit már nem lehet eltüntetni. Nos, a gondtalanság már nem az, mert nincs szabadidő lazítani. Folyton csak a tanulás, a házi, a kötelezettségek, és még sorolhatnám. Állandóan van gond és teher a hátunkon. A gondolataink meg csintalanságokon járnak. Ezt mások is tapasztalhatják, hisz a velünk egyidősek és az idősebbek jól tudják. A boldogság házával az óvodára utalok. Ott nem volt házi, és ott rengeteget játszottunk. Tulajdonképpen csak az történt, hogy nem járunk többé oda. Átadtuk a helyünket a fiatalabbaknak.

Az osztályommal együtt fogunk átvergődni ezen az életszakaszon. Bármilyen történet is, mi kitarunk egymás mellett, és sok közös élménnyel tesszük emlékezetesebbé.

Fekete Mária, 6. osztály, Fejős Klára iskola, Nagyikinda

A történet folytatása

„Csendesen úszkáló, ezüstperemű báránnyelű rósás kis angyal hasalt. Egy csomó levélke volt előtte, azokat nagy élvezettel olvasta. Írástudó angyal volt, mert mielőtt szárnyai nőttek volna, odalenn a földön elvégzett harmadfél elemi osztályt. Az egyik levélkén nagyot nevetett az angyal...”

Kedves angyalkám!

Eljött az ideje annak, hogy levelet küldjek neked. Nagyon sokat gondolkodtam, mit is írjak, de végül ezt a történetet találtam a legfontosabbnak.

Amióta ötödik osztályba járok, egyre több és több nehézséggel állok szemben. A legnagyobb problémát a történelem tanulása jelenti számomra. Mostanáig semmi gondom nem volt az iskolában, mindig ötösöket vittem haza. Szorgalmasnak mondhatom magam a tanulás terén, mégis sikerült történelemből egyest kapnom. Nem azzal volt a baj, hogy nem készültem az órára, hanem nem azt a tananyagot tanultam meg, amiből ellenőrzőt írtunk. Emlékszem, hogy reggeltől estig bűjtöttem a könyvet, mégsem lett jó az eredmény. Emiatt a kis botlás miatt nekem nem lopta be magát a kedvenc tantárgyaim közé. Igyekeztem többet tanulni, mégsem sikerült ötösökre írnom a felmérőket. A tanárnővel semmi gondom, szeretem, ahogyan előadja az iskolai anyagot. A problémát maga a tananyag okozza, egyszerűen nem köti le a figyelmem, és szinte képtelen vagyok megjegyezni a rengeteg nevet és dátumot. Valószínűleg, ha jobban érdekelné, ezzel semmi problémám nem lenne.

Kedves angyalkám, kérlek, válaszolj a levelemre, és adj tanácsot, hogyan tudnám megszeretni, és ötösre írni az ellenőrzőket!

Miklós Tímea, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az iskola, jaj, de jó!

Felöltözik Zoli vastagon,
iskolába indul a havon.
Nagyon szakad a hó,
iskolába menni jó.

Matekórán gyors számoló,
osztályzata mindig kiváló.
Magyaróra azért jó,
mert viccelődik a tanító.

Az iskola legjobb tanítója
a mi osztályunk oktatója.
Halihó, halihó,
az iskola, jaj, de jó.

Macankó Márk, 4. osztály, Majsai Úti iskola, Szabadka

A rossz jegy fegyelmez?

Én nagyon kevés rossz jegyet szoktam kapni, de már velem is megtörtént. Számomra még a hármas is kissé rossz jegynek számít. Erre egy példa a nemrég megírt magyar nyelvtanellenőrző. Ez a hármas azt bizonyította, hogy túlságosan könnyűnek találtam a nyelvtant. Szerencsére, javításképpen írtunk egy pótelővizsgát, melyre sokkal jobban felkészültem. Erre már ötöst kaptam, s bebizonyítottam, hogy jobb jegyet is tudok szerezni, ha egy kicsit jobban odafigyelek, és többet tanulok. Ennek köszönhetően kijavítottam az osztályzatomat, ami sokat jelent nekem.

Sajnos elégtelen jegyet is kaptam már, amit sosem felejték el. Az első egyestem az általános iskola ötödik osztályában szerb nyelvből kaptam. Amikor a tanárnő kiosztotta az ellenőrzőket, én láttam az enyémen a sok-sok áthúzott és kijavított feladatot egy hatalmas eggyessel párosítva, nagyon rossz tanulónak éreztem magam. Legszívesebben sírva fakadtam volna az egyes láttán, de tudtam, hogy ez ellen most már nem tehetek semmit. Nem is akartam hazamenni, mert éreztem, hogy nem szívesen látnak otthon a szüleim, ha rossz jeggyel térek haza az iskolából. Mégis muszáj volt hazamennem, mert mégsem élhetek otthon nélkül, az osztályzatomat pedig el kellett fogadnom, mert azt kaptam, amit megérdemeltem. A javítás érdekében szorgalmasabban kezdtem tanulni, s év végére négyesre álltam szerb nyelvből, így a bizonyítványom kitűnő lett.

Szerintem engem a rossz jegy fegyelmez, mert eleinte alig akarom elfogadni a tényt, hogy egyest kaptam, de végül arra törekszem, hogy kijavítsam, hogy év végére kitűnő legyen a bizonyítványom.

Kis Kornél, 8. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Önvallomás

Dobosi Dóra a nevem. Újvidéken születtem 1997. június 2-án, de akkor még a szüleim Temerinben éltek.

Engem a szülészetéről anyukám és apukám nagy örömmel az Újvidék melletti kisvárosba vitt. Tudomásom szerint az apai nagymamám nem igazán örült nekem, az új családtagnak. Sokat sírtam, gyakran riasztottam a környéket, de idővel mintha megbarátkoztam volna ezzel a világgal. A korai gyerekkorom nagyon szép emlékeket idéz fel bennem. Amikor 4-5 éves lettem, az újvidéki nagymamám sokat vigyázott rám, ezért szeretettel gondolok rá, mert mindig a kedvembe járt, és nagyon szeretett. Az oviba nagyon szívesen és jókedvvel jártam. Szerettem az óvó nénit és a barátait. Abban az időben kezdtem el angolórára járogatni. Harmadikos voltam, amikor a szüleim elváltak, és én Újvidékre kerültem anyukámmal és a testvéremmel. Nagyon nehéz időszak volt az számomra, de most már beleszoktam. Itt is nagy a baráti köröm. Nagyon szívesen járok néptántra, hip hop táncra és röplabdázni.

Most már nyolcadikos vagyok, és az a gondolat foglalkoztat, hogy milyen középiskolát válasszak. Még nem határoztam el, de legszívesebben az óvónői hivatás mellett döntenék.

A jövőben majd eldől, hogy a terveimből mi válik valóra. Remélem, hogy rám mosolyog majd a szerencse.

Dobosi Dóra, 8. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Egy óvónő szemével

Miközben azon tűnődtem, hogy kivel készítek interjút, „beugrott” egy gondolat. Egyik ismerősöm, Bálint Gizella óvónő, és engem ez a pálya nagyon érdekel. Bálint Gizellának 33 éve ez a szakmája. Ez idő alatt sok tapasztalatot gyűjtött. Felkerestem otthonában. Ő szívesen fogadott. Először kicsit megilletődött az interjú hallatán, de ahogy elkezdtünk beszélgetni, egyre lelkesebbek lettünk mindketten.

– Mindig óvónő szeretett volna lenni?
– Gyerekkoromban arról álmodoztam, hogy ha nagy leszek, óvónő vagy fodrász leszek. Elképzeltem, hogy ha óvónő leszek, olyan óvodában dolgozom majd, ahol nincs semmilyen felszerelés, ahol csak a gyerekek és én vagyok. Én kreálom a csoport életét.

– És miért ezt választotta?
– Jobban vonzott az óvónői pálya, és így hozta a sors is.
– Nem bánta meg?
– Nem. Sőt örülök, hogy a pályafutásom során, mivel voltak más lehetőségek is, emellett maradtam.

Ezt különös hangsúllyal mondta.
– Melyek a legfontosabb követelmények ezen a pályán?
– Elsősorban a gyerekek iránti szeretet, enélkül nem lehet a kicsinyekkel dolgozni. Továbbá a közvetlenség, a bizalom és a biztonságérzet elnyerése, ami csakis a szeretetből fakad.

– Hogyan lehet a kisgyerekeket bármire is megtanítani?
– Vidám játékokkal, érdekes és humoros figyelemfelkeltéssel. Így bármilyen ismeretet könnyedén és érdeklődéssel elsajátítanak – mondta, majd felkelt, és süteményt hozott. Még mindig a számban érzem azt a mennyei ízt.

– Önnek vannak saját gyermekei is?
– Igen, vannak. Az ember csak akkor tudja átérezni a dolgok lényegét, ha megérti a gyerekek érzelmi világát, viselkedési formáit, és tetteiket mérlegelve azok miértjét.

Kiment a szobából, majd egy fotóalbummal tért vissza. Képeket mutatott a kis óvodásokról és a saját gyermekeiről.

– Nehéz foglalkozni az egészen kicsikkel?
– Ha az ember kedveli s örömmel végzi ezt a munkát, akkor nem nehéz, sőt további felismerésekre, kutatásokra készítet.
– Végezetül mit emelne ki?
– Ez a szakma telis-tele van szépségekkel, az a varázslatos benne, hogy amennyi szeretetet adsz a kicsiknek, többszörösen kapod vissza egy életen át.

Nagyon elrepült az idő. Későre járt, hazaindultam. Szerencsésnek érzem magam, amiért sikerült megismernem riportalanyom gondolatait a munkájáról. Sok óvónő van ugyan a világon, de kevesen tudják, hogy a jók milyen értékesek.

Szekeres Laura, 7. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarokiszaga

Levél Iluskához

Kedves Iluska! Tudom, hogy meglep a levelem, hisz nem ismerjük egymást, mégis hosszú gondolkodás után úgy döntöttem, hogy megírom neked Kukorica Jancsi hős cselekedetét Franciaországban, személyesen én, a francia király.

Tudnod kell, hogy országom határait már régóta fenyegeti a hitetlen török. Hatalmas seregem feltartóztatta őket, de annyi a török, mint réten a fűszál, és egyre többször hatoltak be a birodalmamba. Én már öreg vagyok, drága jó feleségem örökre eltávozott e világból, egyedüli boldogságom, a gyönyörű leányom maradt meg nekem, és az országom gondjai, melyek egyre jobban nyomasztották fáradt vállamat.

A török népség egyre kegyetlenebb lett, a basa fia sebes lován elrabolta a leányomat. Végül elkeseredésemben seregemet magam vezettem csatába a török ellen, és amikor már minden veszni látszott, megjelentek a csatateren a magyar vitézek. Úgy hányták kardéltre a törököt, hogy ilyet még emberfia nem látott. Saját szememmel győződtem meg, hogy egy délceg fiatal legény, a hordóhasú basát egy kardszuhintással a saját lován vágta ketté, majd a basa fia után eredt, aki sebes lován vágatva magával vitte kedves leányomat. Estére a török sereg elvázott a mezőn, és az ismeretlen legény saját lován hozta vissza nekem épségben a leányomat. Ekkor ismerkedtem meg a te Kukorica Jancsival, akit a tetteért azonnal vitézzé avattam. Neki ígértem leányom kezét, királyságom és koronám, de ő nem fogadta el. A háromnapos lakoma alatt rengeteget hallottam rólad, így hát tudok a szomorú gyermekkorodról, a mostohádról, és azt hiszem, ha találkoznánk, meg is ismernék, annyit mesélt rólad ez a Jancsi gyerek. Azt is bevallom, hogy amíg ő rólad beszélt, mindkettőtököt megszerettem, és immár saját gyermekeimként tekintek rátok. Jánost jól felpoaltam arannyal, és tegnap pályára ültettem. Ha jó lesz a széljárás, a következő teliholdkor már karjaiban gilyenhetsz. Ez a János gyerek leányom megmentésével visszaadta az életemet.

Én most zárom soraimat, kívánom, hogy boldogok legyetek, amíg éltek.

Franciaország, 1844. október 17.

Tisztelettel a francia Király

Zserai Petra, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A királyi palotába érve

Néhány év elteltével, Árgyélus királyfi és Tündérszép Ilona úgy döntöttek, hogy megünneplik házassági évfordulójukat.

– Árgyélus, kiket hívjunk meg az ünnepségre? – kérdezte Ilona a férjétől.
– Nem tudom – válaszolta Árgyélus. – Talán mindenkit, aki szép országunkban él – javasolta.

A házaspár azonban nem is sejtette, hogy a gonosz boszorkány és varázsló egy olyan varázslattal készítette, ami visszajuttatta őket a földre. Most ők uralkodtak a kristályvárban, és bosszút forraltak.

Árgyélus úgy döntött, elsőnek az Állatkirályt hívja meg az ünnepségre. Útnak is indult. Felhúzta lábára a bocskorát, felöltötte a köpenyét, és csattintott egyet ostorával.

– Hipp-hopp! Ott legyek, ahol akarok. Legyek az Állatkirálynál!

Pillanatok alatt ott termett az Állatkirály előtt.

Árgyélus elmagyarázta az Állatkirálynak, hogy a házassági évfordulójukat készülnék megünnepelni a feleségével, és szeretnék, ha ő is velük mulatozna. Az óriás azonnal beleegyezett, és nyomban útnak is indult. Nem jutottak messzire, amikor a boszorkány, a varázsló és az ördögök megtámadták őket.

– Hát ti meg hogy kerültök ide? – kérdezte Árgyélus.

– Visszatértünk, hogy bosszút álljunk! – válaszolta a boszorkány, és belefújt a sípjába.

A sípszóra mindenki elaludt az ördögökön és a varázslón kívül, akik elvitték Árgyélust a királyvárba. Amikor a királyfi felébredt, egy aranykardot talált maga előtt. Szerette volna elvenni, de az ördögök őrizték. Árgyélus gyorsan kiszelt egy furfangos tervet. Odadobta a bocskort, a köpenyt és az ostort az ördögöknek, akik összevesztek rajta. A királyfi felkapta a kardot, és leszúrta az ördögöket. Felhúzta a bocskort és a köpenyt, és csattintott egyet az ostorával.

– Hipp-hopp! Ott legyek, ahol akarok, legyek az ünnepi bálon!

Nyomban ott is termett, és nekiláttak a lakomának. Közben az Állatkirály lerombolta a kristályvárat, és örökre megszabadultak minden gonosztól. Ezután boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Breszlávszki Áron, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Ajándékozni jó!

Egy meghitt, téli napon anya azt mondta, hogy estére elmegyünk a templomba.

Közben válogassam ki a régi játékaimat, mert néhányat a szegény gyerekeknek ajándékozunk.

Nem tudtam eldönteni, melyik játékot adjam oda. Anya szerint én már túl nagy vagyok hozzájuk. Ebben van igazság, mert már semelyikkel sem játszom, de mégis nagyon a szívemhez nőttek. Már közelget az este, és a dobozban csak egy labda ült. Még mindig nehezen váltam el tőlük. Rájöttem, milyen csodálatosakat játszottam velük, hát még a szegény gyerekek milyen jókat fognak játszani... És lassan-lassan tele lett a doboz. Anya büszke volt rám, hogy milyen jószívű vagyok.

Amikor a templomban a szentmise után az oltár elé tettem a játékaimat, a gyertyalángban mintha egy angyal szóló volna hozzám, hogy jól tettem, hogy ennyi játékot hoztam, és én rájöttem: ajándékozni jó.

Hazamentem, és jó érzéssel tértem nyugovóra.

Pintér Lúcia, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Én, a kis herceg

Amikor kicsi voltam, a Fő utcán laktunk, és nem voltak barátaim, úgy éreztem magam, mint a kis herceg a bolygóján.

Négyéves koromban elköltöztünk egy olyan helyre, ahol nagy öröömre a szomszédságban voltak gyerekek. Két barátom is lett. Úgy örültem nekik, mint a kis herceg a rózsája társaságának. Kiscsoportos óvodás lettem, s akkor még több gyerekkel ismerkedtem meg. Később a nagycsoportba tettek át. Itt a gyerekek ismerték egymást, és nekem meg kellett nyernem barátságukat. Nem volt könnyű dolog, akárcsak a kis hercegnek a róka megszelídítése, de megérte, mert így még több barátom lett. Most már nem kell a tyúkokat hajkurásznom és a kutyát idomítgatnom, vagy a szüleimnek nyafognom, hogy játszanak velem. Most, ha van időm, felhívom valamelyik havert, és már nem is vagyok egyedül.

Sok barátom van, de remélem, az évek során még több emberrel ismerkedem meg, és lesz még sok barátom.

Capár Ákos, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Gladiátorharc

A bánya legmélyén dolgoztam a megszokott ritmusomban, mikor egy ismeretlen hang ezt mondta:

– Te meg te gyertek velem!

Először nem értettem, mi történt, de láttam, hogy sorstársam követni kezdte a felettesét, ezért én is utánuk eredtem. Minél közelebb értünk a bánya végéhez, annál világosabb lett. Mikor kiértünk, alig láttam valamit a nagy fényzöntől. A felettőlünk csak ment, nekünk pedig követni kellett őt. Egyszer csak megállt, és bevezetett minket egy kovácsműhelybe. A kovács rögtön nekünk ugrott a mérőszalagjával, és alaposan körbemért minket. Később ránk adta a megfelelő méretű páncélt. Az első reakción nagy boldogság volt, de mikor belegondoltam, hogy mihez kell a harci ruházat, megváltozott az arckifejezésem, és a szívverésem a duplájára nőtt. Ezután tovább sétáltunk, és csak az arénánál álltunk meg. Mormolni kezdtem egy imát, de nem tudtam befejezni, mert hangos kürtös szakított félbe. Még megijedni sem volt időm, mert két erős ember belökött minket a gladiátorharc helyszínének közepére. Velünk szemben két tigris jött be az arénába. A sorstársammal egymásra néztünk, és én rákacsintottam. Ő felfogta, mi a helyzet, és ordibálva szaladni kezdtünk a tigrisek felé. Körülbelül tíz lépést tehettem meg, mikor elsötétült a kép. Arra ébredtem, hogy valaki erőteljesen nyomkodik a mellkasom. Körülnéztem, és két vörös tigrisemmet láttam. Felálltam, a bajtársam pedig elmesélte, hogy mikor a tigrisekhez értünk, az egyik ráugrott, és egy érzékeny ponton megsebesítette a fejem. Ezután ő leszúrta a vadállatot, a másikkal pedig félórás harc során végzett. A közönség őrjöngött.

Minket pedig felvezettek az uralkodói páholyba, ahol szép lányok és temérdek annivaló várt ránk.

Sörös Vince, 7. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Kedves Pajtások!

Nagyon sok olyan írás érkezik hétről hétre a Rügyfakadás postáládájába, amely olvasmányaitok képzeletébresztő szerepét tanúsítja. Ezért válogattam közülük a mai Rügyfakadásba is néhányat.

Jó ötlet, hogy a francia király ír levelet Iluskának..., hogy Árgyélusék házassági évfordulóján folytatódik a mese..., hogy akkor érezhetjük magunkat kis hercegnek, ha barátokra teszünk szert, és ápoljuk a barátságot..., hogy képzeletünkben az ókorba is elkalandozhatunk gladiátor szerepében...

Itt szeretnék visszautalni a Jó Pajtás 1–2. számában megjelent két írásra. **Tóth Orsolya** tréfás meséjében még csak belevillan egy különleges lelkiállapot: „**Hazaszaladtam ásóért, és kiástam magam**” (a földből); **Szeles Rékának** álmában jelenik meg a rém, amelyben önmagát ismeri fel (talán **Fehér Ferenc Daru-ballada** című versét olvasta lefekvés előtt): „**Vajon ki a rém? Talán pont én vagyok? Igen. Hisz az ember magától fél legjobban. A hibáitól, rossz döntéseitől és mindentől, amit el tud rontani... Nem futhatunk el magunktól, minden hibánkkal szembe kell néznünk.**”

Most pedig nézzük, mit kínál még a mai Rügyfakadás! Itt már az anygalkás történet folytatása és a pad meséje is a valóságba vezet, ez pedig az iskola, hisz kezdődik, vagy inkább folytatódik a tanulás, amihez a II. félévben sok sikert kívánok.

Azoknak, akik a téli szünetben is gondoltak a Rügyfakadásra, köszönettel nyugtázom a küldeményeket:

Kisorosz: Kiss Rita és Nyári Evelin;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Almási Evelin, Brasnyó Emese, Karácsonyi Orsolya és Rajslí Dorottyá;

Orom: Sóti Márton;

Pacsér: Patyi Gábor;

Szabodka, Majsai Úti iskola: Ábrahám Sztella és Macankó Márk (2 írás);

Tiszakálmánfalva: Balla Szilveszter, Király Eleonóra (2 írás), Kiss Gergely, Szilly Emma, Szilly Ulrich és Zsúnyi Krisztina;

Zenta, Emlékkiskola: Baranyi Klaudia, Gyetvai Márton, Gyömrei Szabina, Horváth Kátai Krisztina, Horvát Laura, Horvát Melinda, Kátana Réka, Mészáros Angéla, Tóth Réka és Varga Zita.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Megértettem az állatok nyelvét

Egy napon rossz jegyet kaptam, és nagyon szomorú voltam. Kimentem az udvarra, hogy egy kicsit lecsillapodjak.

Simogattam kutyulit, és panaszkodtam neki, még a könnyem is kicsordult. Ez nem lehet igaz! – gondoltam. – Minden példát tudtam, hogy nézhettem így el! Ráadásul még anyu is megpirongatott. Kutyuli csak nézett rám, mintha megértené, amit mondok neki. Elkezdte nyalogatni a kezem, és megszólalt:

– Ne sírj, ne bánkódj, Norbi! Az nekem is rossz, ha téged szomorúnak látlak. Gyere, inkább hozd ide a labdát, és játsszunk egyet!

Nem akartam hinni a fülemnek. Ilyet csak filmekben láttam! Elkezdtünk játszani. Én dobtam neki a labdát, ő pedig visszahozta. Egyszer véletlenül rosszul dobtam, és eltaláltam Cili cicát. Cili nyávogott egyet, és azt mondta:

– Na, mit csinálsz?

Ez furcsa – gondoltam – a macskát is megértem. Odamentem hozzá, megsimogattam, s mondtam neki, hogy nem volt szándékos. Csapott egyet a mancsával, s azt mondta:

– Semmi baj!

Úgy éreztem, én vagyok a legboldogabb a világon, mert megértem a kedvenceim nyelvét. Ekkor szóló anyu, hogy menjek tanulni. Boldogan mentem, de a titkomról nem szóltam senkinek.

Csala Norbert, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

Super 8

Ebben az újabb megafilmben, meglepetésmoziban a rendező, J. J. Abrams mondatpontosan követi a tradicionális „helyes kölyök és űrlények” alműfajt, visszarepítenek bennünket a 80-as évekbe, valahova az Állj mellém és az E. T. határsávjába.

A film egyik producere nem más, mint Steven Spielberg, vele csevegünk arról, hogy miként sikerült ezzel az alkotással visszaadni a gyermekkorunkat...

• Tudtommal az E. T. bemutatója után azt közölted a nyilvánossággal, hogy a mesének nem lesz folytatása.

– Én állok a szavamot. Többen azzal nyaggattak, hogy rendezzen meg az újabb epizódot, térjen vissza E. T. a Földre, de én álltam a szavam az elmúlt évek során. E. T. visszarepült a bolygójára – és vége.

• De most a Super 8-ban...

– Azt akarod mondani, hogy a Super 8 igazi nosztalgiautazás a múltba, ez a mozi is gyerekekről szól, bár ők nem bicikliznek, mint az elődjeik, inkább filmeznek a kamerájukkal. Nem, nem, a Super 8 nem E. T. Valami egészen más. Ebben a filmben az idegen sem olyan aranyos, mint hazatelefonáló „őse”.

• Tulajdonképpen mint mondhatsz a meséről?

– Figyelj... a muri azzal kezdődik, hogy öt fiatal, még hátulgombolós kiskamasz elhatározza, hogy filmet készít. Egy kétes értékű

fesztiválra szeretnék benevezni a készülő alkotást. Az egyik srác belátja, hogy amit eddig csináltak, filmszalagra vettek, nem sok, sőt nagyon kevés ahhoz, hogy megnyerjék a fesztivál nagydíját. El is határozzák, hogy valamivel feldobják a sztorit, és feleséget keresnek a zombikkal hadakozó hősie felügyelőnek, aki nem retten vissza semmitől. Erre a szerepre felkéri a városka alkoholista lányát, aki fiatal kora ellenére elköti részegen otthon heverésző édesapja autóját. A „stáb” tehát utazhat a forgatás színhelyére, a vasútállomásra. Megérkezik aztán a vonat... és az események felpörögnek, de alaposan ám.

• Mondd tovább.

– A helyi alrendőr gyermeke észreveszi, hogy a biosztanáruk szándékosan ráhajt a sínre. A vonat kisiklik. A gyerekek autója megússza a szerencsétlenséget. Órák múlva a társaság – miután kimenekítette a kamerát, benne a filmmel – döbbenet tapasztalja, hogy a masina véletlenül rögzítette az eseményeket... Megérkezik a légielő, valami után nyomozni kezdenek a szerencsétlenség helyszínén. A gyerekek mindenkivel dacolva folytatják a forgatást... A város – még nem tudni, miért – romokban hever...

• Feltűnnek az űrlények is?

– Természetesen. A gyerekek beresálnak tőlük. Közben persze kiderül, hogy az igazi rosszfűk nem egy távoli bolygóról érkeztek, hanem itt vannak közöttük, és a kormány embereinek hívják őket.

• Elégedett vagy a rendező munkájával?

– J. J. Abrams több nyilatkozatában megemlítette, hogy filmjére John Carpenter munkássága nagyobb hatással volt, mint az enyém. Hát... Attól, hogy az egyik gyerek talán egy halloween-posztert figyel, és a lény egy földalatti gödörben építi az űrhajóját, még sokkal inkább az én stílusomra utal. Az első szerelem, a nagy nyári kalandok és a világra való rácsodálkozás filmje ez, amiből még a CGI szörny és a cselekmény logikai bakijai sem tudták kiölni a lelket és a szívet. Láthatod kamaszkorunk rémisztő, de felejthetetlen nyarát.

• A színészek szeretik ezt a filmet?

– Hogyne... Elle Fanning, Joel Courtney, Kyle Chandler, Ron Eldrad, Noah Emmerich és a többiek várják a folytatást, mert ezt a mesét nem lehet, és nem is szabad abbahagyni. A vége ugyan megnyugtató, a légielő elhagyja a városkát, mindenki szerethet mindenkiket, de sohasem tudni, hogy mikor siklik ki megint egy vonat, és mikor jelennek meg a Földön az űrlények.

B. Z.

Pályaudvar

Városi fickó sétál az egyik faluban, és a pályaudvart keresi. Meglát egy széket, odamegy és érdeklődik, hogy hány percre van a pályaudvar.

- Hát, ha itt megy az úton egyenesen, akkor kb. 40 perc, de ha kerül egyet, és a mező felé megy, akkor csak 25 perc.
- Hogyhogy a kerülőúton gyorsabb?
- Hát mert ott ki van engedve a bika.

Katonás bizonyítvány

Pistike hazamegy az évfázóról, megkérdezi az anyja:

- Milyen lett a bizonyítványod?
- Katonás!
- Az meg milyen?
- 1, 2, 1, 2, 1, 2.

Hadihajó

Megy a hadihajó az óceánon, amikor a kapitány fényt lát a távolban. A rádióhoz lép, majd a kapcsolat felvétele után utasítást ad:

- Itt a USS Missouri, önök felé haladunk, térjen ki jobbra 5 fokot!
- Nem, önök térjenek ki jobbra 15 fokot!
- Ha jól akar, azonnal térjen ki, én a USS Missouri kapitánya vagyok!
- Én meg a világítóröngy őre!

Elütött macska

- Hölgyem, borzasztóan sajnálom, de elütöttem a macskáját! Szeretném valahogy jóvá tenni a dolgot.
- Semmi akadálya, de tud maga egeret fogni?

Fogorvosnál

- Doktor úr, nagyon sárgák a fogaim! Tudna valamit ajánlani?
- Hmmm... Esetleg egy sárga nyakkenődöt.

Tolltartó

- Hogy hívják a félnék tolltartót?
- ???
- Attól-tartó...

Fuvar az iskoláig

Móricka lestoppol egy kocsit az iskolába menet:

- Bácsi kérem, vigyen el az iskoláig!
- Nem arra megyek.
- Annál jobb.

Szerencsétlen

- Ki az abszolút szerencsétlen?
- ???
- Aki beleül egy szénakazalba, és megszúrja egy tű!

Kocsitolvaj

- Papa! Papa! - kiabál a fiú a kertből.
- Most lopták el a kocsinkat!
- Láttad, ki vitte el?
- Igen!
- Felismernéd?
- Nem, de felírtam a kocsik rendszámát.

Sült étel

- Mi a sebész kedvenc étele?
- ???
- Sebesült.

Afrikában

- Képzeld, amikor egyszer Afrikában jártam, éjszaka egy elefánt hangja riasztott fel. Kezembe kaptam a puskámat, és úgy, pizzamában lőttem le az elefántot!

- Ez mind nagyon szép - mondja a barátja. - Csak azt nem értem, hogy miért volt az elefánt pizzamában!

Csiga a cseresznyefán

A csiga mászni kezd a cseresznyefán. Az ott ülő madarak csodálkozva kérdeik tőle:

- Mit akarsz te télen a cseresznyefán?
- No, vajon? Cseresznyét akarok enni!
- De hát tél van, még nincs is rajta cseresznye!
- Mire felérek, éppen érett lesz.

Zászlókitűzés

Két hegymászó nehezen, de végre felér a Mount Everestre. Egyik:

- Végre felértünk ide, és kitűzhetjük országunk zászlaját! Vedd elő gyorsan!
- Én? Azt hittem nálad van!

Katica

Két katica beszélget:

- Átmentél a vizsgán?
- Persze, és te?
- Én is, hét ponttal.

Óceán

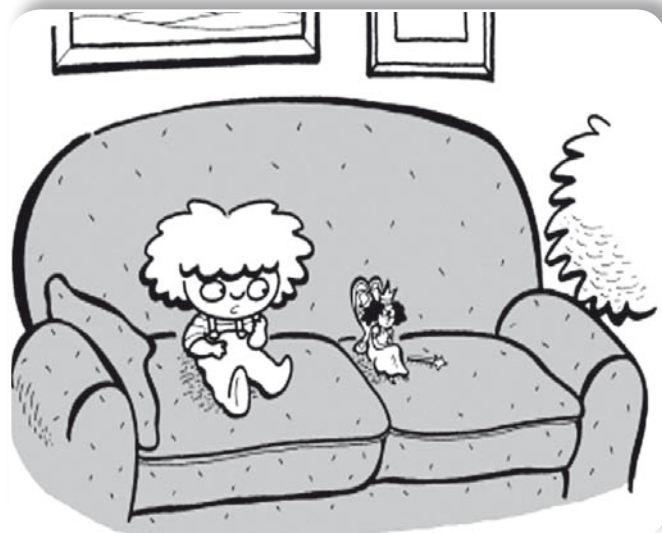
- Pistike, melyik óceán ez? - kérdezi a tanár a térképre mutatva.

A fiú mélyen hallgat.

- Így van! Ez a Csendes-óceán!

- Remélem, hogy a betegségem nem ragályos.

- Hatéves vagyok, mami. Tudom, hogy te vagy a fogtündér.

Vonatozás

A papa órák óta játszik a kisfia villanyvonatával, pedig lassan éjfélre jár. Egyszer csak megszólal a telefon:

– Halló! – hangzik a kagylóból az alattuk lakó hangja. – Nem tudná megmondani, mikor indul az utolsó vonat?

Pozitív

– Nos, a gyerekéről egyetlen pozitív dolgot tudok elmondani.

– Mi az?

– Hát... az osztályzatait elnézve biztos vagyok benne, hogy nem szokott puskázni...

Béka a jósnőnél

A béka elmegy a jósnőhöz, aki a kristálygömbje segítségével azt jósolja neki:

– Nemsokára találkozni fogsz egy csinos lánnyal.

Mire a béka:

– És hol találkozunk, a tóparton? A parknál?

– Nem! Biológiaórán.

Beteg lett

– Halló! Jó estét kívánok tanárnő, azért telefonálok, mert a fiam nem tud menni holnap iskolába, mert beteg lett.

– És hogy hívják a gyermeket? – kérdezi a tanár.

– Kovács Pistikének – felelik a vonal túlsó végén.

– És önt hogy hívják? – kérdi a tanár.

– A papámnak.

Abszolút semmi

– Mi az abszolút semmi?

– ???

– A hámozott lufi!

Vakond

– A vakond naponta annyit eszik, mint amennyi a testsúlya – magyarázza a tanár néni.

Mire Pistike közbeszól:

– És honnan tudja a vakond, hogy mennyi a súlya?

Látási viszonyok

Két autós beszélget:

– Képzeld, pár nappal ezelőtt megbüntetett a rendőr tízezer forintra, mert nem a látási viszonyoknak megfelelően közlekedtem.

– Miért, mit nem láttál?

– A rendőrt.

Kórházban született

– Te hol születted?

– Hát egy kórházban!

– Miért, beteg voltál?

Szentjánosbogár

Két szentjánosbogár találkozik. Az egyik teljesen be van kötözve.

– Mi történt veled? – kérdezi a másik.

– Tudod, gyenge már a látásom. Tegnap este megláttam egy gyönyörű lányt, leröpentem, és magamhoz szorítottam. Ekkor derült ki, hogy csak egy eldobott cigarettacsikk volt.

Kezdő ejtőernyős

Kezdő ejtőernyős az oktatótól megkapja az instrukciókat:

– Annyit kell csak tennie, hogy szép lassan elszámol tízig, és meghúzza a kioldót.

– Mmmmmmeddddig kkkkkell ssszzá-molnnnnom? – dadogja az újonc.

– Kettőig.

Teljesen vak

A bíró lefúj egy vitatható szabálytalanságot, mire az egyik játékos dühösen oda kiált:

– Bíró úr, maga teljesen vak?

– Mit mondott? – kérdez vissza a bíró mérgesen.

Erre a játékos:

– Jézusom, ráadásul még süket is!

Zöld és brekeg

– Mi az? Fán van, zöld és brekeg?

– ???

– Mókus, zöld kabátban idegen nyelvet tanul.

Rotweiler

Egy ember nyit be a kocsmába, és hangosan kérdezi:

– Nem tudják, kié volt az a rotweiler odakint a kocsmá előtt?

– Miért kérdi? – szólal meg az egyik férfi.

– Mert azt hiszem, a pincsim megölte.

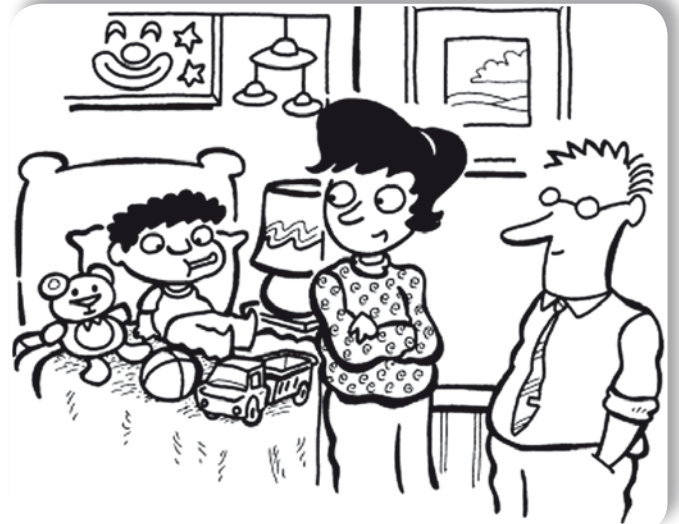
A kocsmá vendégei hangos röhögésben törnek ki:

– Méghogy egy pincsi megölte?

– Igen, a torkán akadt.

– Minden porszemet látok az új szemüveggel. Ezért nem viselem.

– Nincs lázam, csak egy kis csendre volt szükségem.

Spiró György

Messiások

(Részlet)

Dacból szoktunk életben maradni, mert akiből a vetélkedés kivész, a halálnak megadja magát. Mickiewiczben a bizonyítás ördöge felébredt: téved az Isten! Ő, a bűnökben fetregő Vátesz, ő lesz a hadvezér, nem pedig Karol Rózycki ezredes!

Március 27-én színe elé hívatta a Mester a Váteszt, és másnap azt írta neki: „Az Úr akarata a mi múltunkat immáron bezárta.” S bár hozzátette: „Az Úr nagy jövőt adott nekünk”, s ennek beteljesítésére hívta fel a Váteszt, a szakítást a Mester mondta ki.

„Fáj az Istent romokban látni” – mondja Juhász Ferenc Adyról. Láthatta romokban a Megváltóját Zürichben a Vátesz, bosszúszomjas keselyű-nőktől befolyásolva, hiúnak, sértettnek, féltékenynek, programtalannak, a honi felkelések iránt érzéketlennek, embernek.

Elvonult az összeszidalmazott Vátesz Einsiedelnbe meditálni, csak hogy ez is lázadás, mert Isten Ostorának, Attilának, a hunnak erejét hívta, idézte, ígérte magába a Vátesz, és a kijelölt Vezér ellenében a vezéri szerepet magának elorozta.

Hiába hever romokban az Isten, ha továbbra is őellene lázadunk, romjaiból lelkünkben az eszményképét felépítjük.

Jobb, ha nem látjuk az élő: tetszésünk szerint alakítjuk képzeletünkben, nem beszélhet vissza. Słowacki sem kereste a Mester társaságát, jól megvolt a saját lelkébe zárta.

Április 7-én kurta levelet írt Urához a Vátesz: elutazik, teste fáradt, pihenni akar; a Vezértől várja a Mester írásos parancsolatait. Amíg a Vezér Párizsba nem érkezik, addig ő semmit sem kezd. Így zárta levelét: „Örökre a tiéd!”

A romjaiban heverő Isten ott maradt Svájcban, a romjaiból felépült Isten a Vátesz lelkében, postakocsin Párizs felé zötyögött.

Addig a Mesterrel vetélkedett a Költő, ez volt a harca, ez volt a tévedése. Most őbeléje költözött a Mester legmesteribb, legtöményebb lénye. Süllyedhet a Mester akármely posványba, nem számít, a Vátesz lelke megőrizi a lényegét, mint zárványt.

Sokszorosan nem értették a Váteszt.

Remélték, hogy Mesterét vesztve, Mesterétől eltaszítatván a Költészetbe visszatér. Várták, hogy annyi év hallgatása után, újratemő vulkánként lávazza ki tépett lelkéből a műveket, a még nagyobbakat. Naiv remény. Alkotás és vallás rokonok; ám aki apostollá vált, miként is lenne képes az alacsonyabb rendű létezésbe, a költőletbe visszavedleni? Apostolnak lenni: abban az a jó, hogy nem kell többé alkotni, a mindennapi gályarabság sutba vágható!

Várták a Feltámadottak, hogy a lengyel

jezsuitizmushoz egykori hívük, barátjuk, pártfogójuk, rendjük kezdeményezője visszatér. Keblére ölelte volna szakadár hívét az egyház; nem értették a zárványcélú küldetéses embert.

A Mester csak Towiański volt, a Vátesz towianista.

Nem számított, mi történt a Körben, amely tekintély híján több részre szakadt. Voltak hívei Rózycki Vezér testvérnek, aztán Seweryn testvér alakított ortodox Kört; Alix nővér férjhez ment, férje, a neológ Łącki testvér zenéórákat adott; mellesleg Mickiewicz eskette össze őket. Celinát a Mester magához hívta, a férje ellen még inkább fölhergelte, aztán visszament Párizsba, és nem tett semmit. Ni ewiarowicz testvér belebolondult Celinába, árnyékként követte, ebből se lett semmi.

Önkritika hullám söpört végig a Körön.

Marie Lemoine, Rutkowski testvér neje írásban gyónta meg, hogy eksztázisai, mint a Mickiewicz lábához való omlás is, színlelték voltak; a tébolydából anyját azért hozta ki, hogy Rutkowski, megszáván, elvegye; még a Mestert is meg akarta tévesztetni, még Őt is! Szántszándékkal dühödött állapotokba hajszolta a férjét, percnyi nyugtot sem hagyott neki, hogy abba a pokolba taszítsa, amiben ő maga volt. De megjött Anna levele, aki őt leleplezte, és immár őszintén hiszi az Urat, hiszi a Mestert, és bocsánatért esedezik, és szentül fogadja, hogy a hamis eksztázisokat elvetvén, rajongása a jövőben igaz lesz.

És megírta 1847. május 12-i dátummal Adam testvér a Mesternek a saját önkritikáját.

„Mesterem és Uram, (...) Midőn megjelenél közöttünk, még senki sem állt közéd s kiválasztott néped közé. (...) Később mi, mindenféle hivatalnokoskodással közéd és a Te Köröd közéd furakodtunk. Öldököltük testvéreinket. A te Hivatalod gyilkolta a mi Hazánkat. Valahányszor mesternek képzeltük magunkat, a Mester szellemével nem rendelkezvén, annyiszor öltünk; a mesteri szellem pillanatokra jelent meg s tevékenykedett; mi azonban évekig hivatalnokoskodtunk; így a feléledés pillanatnyi volt csak, az öldöklés meg hosszú. A Hivatal, a föld szellemének szolgája, vagy inkább rabja, (...) az Igét nem a maga teljességében hirdette, s erre nem is volt képes, nem lehetvén a szellem és a forma tökéletességében, ami csak Néked van megadva. (...)”

Az a megrezdülés, amit áldozatoddal kiváltottál, mely Istenhez tartozik, Tőle került a Te kezébe, kinyújtott kezünkbe került. A közeledben a pillanatnyi fellángolásban, múló fellángolásban, mi olykor tettetett volt,

e megrezdülést meg akartuk vásárolni. Áldásod nyomán, a Véled való szövetségben úgy véltük, jogunk van Hazánkra. (...) Örvendeni vagy szomorkodni parancsoltuk a testvéreket, szeretni vagy gyűlölni, gyakorta nem rendelkezvén magunkban a fájdalom vagy öröm azon érzetével, melyet érezni másokat felhívunk! (...)

Mi, a felhívók, magunk is a hitnek hiányában szenvedők, kínunkban, a magányt elviselni képtelenül, mely magunkkal szembesítve semmisségünket megmutatta, testvéreinkre rontottunk, szenvedést okoztunk nekik, hogy kínjuk látványától tragikusan vigadjunk. Oda jutottunk, hogy mi, felhívók, hasonlatossá váltunk a gyöngülő tirannusokhoz, kik csak a vérfürdőben lelnek melegséget. Fürödtünk a testvéri lélekben! Mennél kevesebb szabadságot, erőt, életet éreztünk magunkban, annál erősebben hívtunk fel az életre. (...) Elvettük testvéreinktől utolsó szabadságukat is immár, amit még a tirannusok is tisztelnek, a hallgatás szabadságát... A testvérek pedig tanújelét adták az istenfélelemnek és az Irántad való tiszteletnek, mert a Nevedben mindezt elviselték, csak hogy a Körben maradhassanak, mit egyre szűkebbre és szűkösebbre vontunk körülöttük. (...) Inkább maradtunk hát kényelemből a Körben, mit a te áldozatod megteremtett, és benne, mint örökölt kis faluban uralkodtunk, igaz, nem sok lélek fölött, de legalább úrhatalmál.

Mikor pedig dühített már nehéz földi helyzetünk, a testvéreket lázongásokba kergettük, hogy forradalmat kezdjenek, nem kutatva, vajon ez az Isten szándékával egyezik-e, lehetséges-e. A vonakodó testvéreket renyhességgel vádoltuk; de magunk sem éreztünk kedvet az önkiszolgáltatásra, hirdetvén közben, hogy mi nagyobbakra vagyunk elhivatva. A lélekrezdülést földi helyzetünk előnyösebbé tételére akartuk kihasználni.

Midőn az Isten nem adta meg nekünk azt a kegyet, hogy a saját szellemünk, a saját arculatunk hívja rokonainkat az irántunk való figyelemre, lelkesedésre, tiszteletre: saját fizikai satnyaságunkat kiáltozással, szidalmazással pótoltuk, akit pedig nem tudtunk elrémíteni, azt távollétében gonosztévőnek és lázadónak bélyegeztük. Mert mindenkit, aki bármiben

és bármikor nem értett velünk egyet, vagy, pontosabban, nem a mi visszhangunk volt, lázadónak nyilvánítottunk. Bevezettük a legsiralmasabb hatalmat, amilyen csak létezhet a glóbuson; olyan hatalmat, amilyen a mi hazánkban a házvezetőnők, az intézők, az udvaroncok és a kiskirályok rendelkeznek; a legsiralmasabb hatalmat, mert ez a hatalom csak följelentést, büntetést ismer, és nincs panasztevés, sem védelem, sem kihallgatás, sem bíróság, sem ítékezés; olyan hatalmat, amelyet a Gondviselés már a szláv földekről is elsöpör.

Ezt a hatalmat akartuk gyakorolni, összekötve a lelki hatalommal. Azért ismételtük, hogy lelkünkben parancsolunk, mert éppen lélek, az nem volt bennünk érezhető. Az ilyen parancsokkal megdermesztett testvéreket minduntalan az Isten bosszújával fenyegettük; kihívtuk e bosszút; örültünk, ha testvérünket fájdalom vagy nyomorúság érte; eltaszítottuk, letapostuk. A farkasok neméhez váltunk hasonlatossá, kik sebesült társukat széttépik és felfalják.

Mindazon visszaélések, melyek Izrael régi zsinagógájában megtörténtek, s mindazok, miket a századok során az egyház elkövetett, köztünk is hamar gyümölcsöt hoztak. Lelkünk pedig rémülettel érezte előre a jövődő csiráit, oly visszaéléseket sejtven meg, mik rosszabbak a mohamedán orgyilkosokénál, a jezsuita kolostorokénál és a szent inkvizíció tömlőceinél.

Láttuk példáját, hogy a testvér bűneit, miket másik testvérnek szent egyesülésben

gyónt meg, másoknak feltárták, a bűnhődővel való lelki egyesülés nélkül. A bűnözés történetében új mozzanat ez.

Mesterem és Uram! Mindezek után nehez nekünk ahhoz a bizalomhoz, ahhoz az őszinteséghez visszatérnünk, amellyel indultunk évekkel ezelőtt, nélküle pedig nincsen lángolás, nincsenek tettek. És nem is térünk oda vissza, míg valamennyien meg nem érezzük, miben vétkeztünk, magában vétkét mindenki leküzdí és szellemét előítéletektől, megítéléstől és gyanúsítástól szabadon a testvérek elé nem tárja. Ezen dolgozunk. S közben a szellem szikráját megőrizni igyekszünk. A hitünket, reményünket és szeretetünket nem veszítettük el. Az Istenhez fohászodni meg nem szűnünk. A Szűzanyát, a mi Anyánkat kérleljük, segítsen: mert minden gyermeki közül mi vagyunk a legnehezebb helyzetben. Az Isten kegyelmében bízunk. Az Isten haragjának titkait sok halandó érezhette, azok gyakorla nyilvánulnak meg; az Isten kegyelmének titkai gazdagabbak, mélyebbek, s magasabbak vannak elrejtve. A Mennyei Atya váratlanul látogatja meg bűnös gyermekeit, és hirtelen vigasszal képesíti el őket. Így látogatott meg minket és képezett el szerencsésen évekkel ezelőtt a Te köztünk való megjelenéssel. Hisszük, hogy a Számára tudott pillanatban, a Számára tudott módon ismét meglátogat minket, és az Ő kegyelme valamiképp megvigasztal.

Testvéred, szolgád és tanítványod,

Adam Mickiewicz.”

Kölcsey Ferenc

Zrínyi dala

*Hol van a hon, melynek Árpád vére
Győzelemben csorga szent földére,
Mely nevével hév szerelmet gyújt;
S messze képét bújdosó magzatja,
Még Kalypso keblén is siratja,
S kart feléje búsan vágyva nyújt?*

*Itt van a hon, ah nem mint a régi,
Pusztaságban nyúlnak el vidéki,
Többé nem győzelmek honja már;
Elhamvaadt a magzat hő szerelme,
Nincs magasra vívó szenvedelme,
Jégkebelben fásult szívet zár.*

*Hol van a bérc, és a vár fölette,
Szondi melynek sáncait védlette,
Tékozolva híven életét;
Honnan a hír felszáll, s arculatja
Lángsugárit távol ragyogtatja,
S fényt a késő századokra vét?*

*Itt van a bérc, s omladék fölette,
Mely a hőst és hírét eltemette,
Bús feledség hamván, s néma hant;
Völgyben ül a gyáva kor s határa
Szűk köréből őse sasakára
Szédeleg ha néha felpillant.
És hol a nép, mely pályát izzadni,
S izzadás közt hősi bért aratni
Ősz atyáknak nyomdokin tanult;
S szenvedett bár, s bajról bajra hága,
Hervadatlan volt szép ifjusága,
A jelenben múlt s jövő virult?
Vándor állj meg! korcs volt anyja vére,
Más faj állott a kihúnyt helyére,
Gyöngye fővel, romlott, szívtelen;
A dicső nép, mely tanult izzadni,
S izzadás közt hősi bért aratni,
Névben él csak, többé nincs jelen.*

Szobránc, 1830. július

Kedves Olvasó Tanulók!

Csupa valós, hiteles esemény, történelmi személyiség szerepel mai rovatunk szemelvényeiben. Kulcsszavai a mai Gyöngyhalásznak, a fanatikus rajongás, szektáns magatartás, vátesz, hős, hontalanság lehetnének.

Ha utánanézték annak, ki is volt a Spiró-regényben szereplő Mester, Andzej Towianski, a következő adatokat találjátok róla:

Lengyel misztikus, szül. Antoszwiniecten (Litvánia), megh. Zürichben 1878. május 13-án. 1818–1826-ig ügyvéd volt Vilnában, 1835-ben a lengyel felkelés leverése és Lengyelország (orosz) megszállása, gyakorlatilag államiságának megszüntetése után Párizsba emigrált, ahol megismerkedett a saintsimonizmussal, és 1841. szeptember 27-én misztikus felolvasásokat tartott, melyek célja az emberiség egész társadalmi állapotának átalakítása. Eszméi számára megnyerte Mickiewicz költőt és a lengyel romantika több képviselőjét. A mester maga nézeteit nem alakította rendszerré. 1842-ben és aztán 1848-ban kiutasították Franciaországból; Rómán keresztül Svájcba ment. Tanát messianizmusnak nevezték.

Szerepel továbbá a regényben Adam Bernard Mickiewicz (1798–1855), a lengyel romantika irodalmának legjelentősebb költője, több más, a korszak lengyel intellektuel rétegének, poltikusainak, nemességének szereplőivel együtt. A lengyel romantika irodalmának legsajátosabb vonása tehát az, hogy nem a történelmi Lengyelország területén, hanem emigrációban bontakozott ki.

Spiró György regényének viszont már volt egy előző változata, A Jövevény (1990) címmel jelent meg, de a szerző majd két évtizeddel később újra kihívást látott a vallási fanatizmus, a művészi rajongás, az emberi elme manipulálhatóságának tematizációjában.

Kölcsey Ferenc Zrínyi-versét viszont a magyar kultúra ünnepe hozta be a rovatba. Mennyivel más hangulatú költemény mint a Hymnus! Vessétek össze a kettőt!

Bence Erika

Van rovatunknak – s ennek nagyon örülök! – állandó olvasója és levelezőpartnere. Ő **Sóti Márton** oromi hetedik osztályos tanuló. Utóbbi két levelében Vasagyi Mária Pokolkerék című regényének szöveg- és művészetközi összefüggéseit kutatta, illetve Eötvös József regényét, a Magyarország 1514-bent vizsgálta hasonló szempontok alapján. Utánanézett a Czobor-anekdótának, megnézte, ki volt Correggio, a festő. Elolvasta és elemezte Ady Endre Dózsa-versét. Megtalálta Petőfi Sándor vonatkozó költészeti reflexióit (pl. A nép nevében) is. Kifogyhatatlan tárház az irodalom, s úgy vélem, Sóti Márton ezt már megtapasztalta. Talán egy kicsit „nyitni” kellene most – a régi beidegződések helyett (pl. „Ady Dózsa unokájának vallja magát”) az újfajta tájékozódások felé tekinteni... Leginkább talán mai oktatásunknak. De ez nem a Gyöngyhalász gondja elsősorban. Sóti Márton bizonyára nyitott az új irodalomért és tájékozódás felé. Látszik az olvasatain! Küldjük a könyvet!

Hamarosan vége a Windows XP-nek

Menekülnek a felhasználók az operációs rendszertől, az utolsó négy hónapban szinte már pánikszerű méreteket öltött az elvándorlás.

Több mint tíz éve jelent meg a Windows XP, ennek ellenére még mindig relatíve sokan használják a Microsoft legsikeresebbnek – és sokáig igencsak vitatott biztonságának – tartott operációs rendszerét. Ez a tömeg azonban folyamatosan csökken, elsősorban az újabb platformokra való áttérés miatt. Leginkább a Windows 7 generálja a váltás felpörgését, de sokan vannak, akik már valamilyen alternatív – azaz nem Microsoft fejlesztette – megoldás felé kacsingatnak. Magyarországon ez hamarosan a Linux lehet (Németországban is hasonló döntés született, Szerbiában ilyen hivatalos döntéseket még nem is emlegetnek), hiszen, a kormány március 1. határidővel befejezi a Tisztaszoftver program fenntartását. Utóbbi az oktatási intézmények legális Windows licenccel való ellátását biztosította – ennek hiányában a szűkös anyagi forrásokkal rendelkező iskolák kénytelenek lesznek a nyílt forrás felé fordulni.

De térjünk vissza cikkünk témájához! A Windows XP az elmúlt négy hónap során rekordmennyiségben vesztett felhasználói táborából. A webes forgalmat megfigyelő Net Applications közlése szerint decemberben 2,4 százalékos részesedésvesztést volt kénytelen elkönyvelni az operációs rendszer, ami majdnem megegyezik az októberi, 2,5 pontos zuhanással. Ezzel az év végére új mélypontot ért el a platform a telepített OS-ek piacán: immár csupán 46,5 százalékos részaránnyal bír. Ez a szám azonban még mindig megdöbbentően magas, annak tükrében, mennyire elavult mára a Windows XP, mind biztonsági, mind funkcionalitás terén.

A Windows 7 nemcsak a Windows XP elvesztett számait hozza. A legújabb redmondi operációs rendszer 6,4 százalékponttal nagyobb piaci részesedést tudhat magáénak az elmúlt négy hónap alatt, azaz a Windows Vista részesedését is kezdi felfalni. Az irányzat ráadásul még erősödni fog, mivel a felhasználók megértették a Microsoft üzenetét: a Windows XP-nek ideje nyugdíjba mennie. Annak, aki a „végsőkig” ki akar tartani, még bő két éve van: az operációs

rendszer támogatása teljes mértékben 2014 áprilisában szűnik meg.

Ennek tükrében nem meglepő az a becslés, mely szerint a Windows 7 áprilisra már a legnagyobb felhasználói táborral bíró Microsoft OS lesz. Ennek bekövetkeztét korábban jóval későbbre jósolta a piackutató vállalat, ami jól jelzi a változás felgyorsulását. Októberre, a Windows 8 várható debütálására a Windows 7 már a teljes operációs rendszer piacának 50-52 százalékát fogja magáénak mondani. A W8 egyébként közel megduplázta részarányát: novemberi 0,03 százalékos részesedéséről 0,05 százalékra nőtt 2011 végére. Értelemszerűen azért mutat ilyen alacsony értékeket az operációs rendszer, mert jelenleg csupán fejlesztői preview – azaz nem stabil – állapotban létezik, azt egyelőre csak a kísérletező kedvű felhasználók és a jövőre készülő fejlesztők használják.

Az illetékes hatóság 3 ezer svéd fájlmegosztó kezdeményezésére hivatalosan elismerte a kopimizmus egyházát. Vagyis: a fájlcserelésből vallás lett Svédországban.

A mozgalom már 2010 óta dolgozik azon, hogy ismerjék el az adatok megosztására és másolására irányuló hitüket. A kopimizmus kifejezés a kopimi azaz copy me fogalomból származik, amely nemes egyszerűséggel annyit tesz, hogy: másolj le engem. A szervezet úgy véli, hogy a kommunikáció és megosztás szent, és tiszteletben kell tartani, ahogy abban is hisznek, hogy az emberek kommunikációját nyomon követni vagy kihallgatni rossz dolog – számolt be az egyház törekvéseiről többek között a The Local és a Wired.

Több visszautasítás után karácsony előtt aztán megtört a jég, és a svéd illetékes hatóság, a Kammarkollegiet (Jogi, Pénzügyi és Adminisztratív Szolgáltatások Ügynöksége) elfogadta hivatalosan is vallásnak a kopimizmust (és nem szektának). Isak Gerson, az alapító és Gustav Nipe, az elnök azonban csak az új évben tette közzé a döntésről szóló levelet.

Ahhoz, hogy pozitív elbírálásra számíthassanak, a kopimistáknak először formalizálniuk kellett az imádságaik vagy meditációik módját. A Wired kérdésére az alapító és uppsalai filozófiahallgató, Isak Gerson azt mondta (és ez talán nem is meglepő), hogy a fő rituáléjuk a másolás és a többiekhez

Ahol minden lehetséges

Svédországban vallásnak ismerték el a fájlmegosztást

való hozzákapcsolódás, illetve információmegosztás. Kijelentette, hogy: „A svéd állam elismert bennünket, segíteni fog az identitásunk megerősítésében.”

Az új vallás elfogadása azonban nem jelenti, hogy a kopimista egyház tagjai legálisan oszthatnának meg fájlokat egymás

között. Ugyanakkor a vallások bizonyos felmentéseket kapnak néhány törvény alól Svédországban, így Gerson is abban bízik, hogy a jogalkotók a jövőben rájuk is tekintettel lesznek. Az alapító atya szerint a következő lépésük a vallási gyakorlatuk megteremtése lesz.

Isak Gerson, a vallásalapító

KOS

Valószínűleg te sem hiszed el, pedig végre valahára elérkezik az elismerés pillanata. Készülj fel a kellemes meglepetésre, nehogy véletlenül sokkot kapj. Gondtalannak és könnyűnek érzed magad. Új ismerősökre tehetsz szert, legyél nyitott minden iránt!

BIKA

Egy egész lavinányi teendő zúdul a nyakadba a héten. Könnyen felveszed a ritmust, viszont ne nagyon számíts rá, hogy másra is időt tudsz szakítani. Döntésedet jó barátoddal együtt hozod meg, aki ráadásul még jártas is az adott témában. Nem bánod meg, ha rá hallgatsz, s nem a saját fejed után mész.

IKREK

Merj eltérni a bevett szokásoktól. Gondolkozhatsz teljesen másképp a dolgokról, mint a többiek, ráadásul közelebb jársz az igazsághoz, mint ők. Derűlátó, optimista vagy, s nagyon pozitívan fogod fel a dolgokat.

RÁK

Szinte állandóan álmodozol, és teljesen máshol jársz, mint kéne. Kerüld a könnyelmű, meggondolatlan megnyilvánulásokat! Legyél mértéktartó mindenben, amibe belekezdtl! Most ne a szívedre, inkább az eszedre hallgass!

OROSZLÁN

Lelkes és határozott vagy, ez nagy lendületet ad a héten. De hallgass meg mások véleményét is, ahelyett, hogy rájuk erőszakolnád a sajátod. A barátaid és a velük kialakított kapcsolatod kerülnek előtérbe. Szervezz velük valamit délutánra vagy estére! A tervedet bizonyára örömmel fogadják, bármi legyen is az.

SZŰZ

Nagy hangsúlyt kell fektetned a kommunikációra, mert csak ez fog hozzásegíteni a sikerhez. Tökéletesen értelmezed a jeleket, csak kezdeményezned kell. Bármihez is fogsz most, tetteidnek a későbbiekben pozitív utóhatása lesz. A haverokat hívd el egy traccspartira.

MÉRLEG

Nyugodt, megfontolt természeted tökéletes vezetővé tesz. Segíts azoknak a társaidnak, akik rászorulnak. Szerénységgel nagyot nősz a szemükben. Próbáld meg rendezni a vitás ügyeidet. Egy csepp szerencsével sikerülhet.

SKORPIÓ

Olyan helyekről kapsz segítséget, ahonnan a legkevésbé sem számítottál rá. Könnyen fellelkesedsz, de azért vigyázz! Igyekezz féken tartani magadat, ne kövesd a megérzéseidet! Sokat veszíthetsz, ha nem így cselekszel! Ne higgy el mindent, amit hallasz!

NYILAS

Feleslegesen stresszeled magad. Ha nagyobb kihívásokkal kell szembenézned, inkább készülj fel rá. Az aggodás csak időpocsékolás. Vitát, összetűzéseket jeleznek a csillagok. Egy délutáni vásárlás kapcsolhat, elfeledtetni a gondjaidat-bajaidat.

BAK

A figyelem középpontjába kerülsz a héten. De ne izgulj, inkább használd ki az alkalmat, hogy bebizonyíthasd, mire is vagy képes valójában! Ne játssz az érzelmekkel! Nem épp a legtisztességebb dolog, s ez a hét egyébként sem alkalmas rá. Válaszd az egyenes utat! Az ismeretlen emberekben ne bizz meg azonnal!

VIZÖNTŐ

Ne merészkedj túl messzire! Az egy jó dolog, hogy feszegeted saját határaidat, de vigyázz, nehogy kellemetlen helyzetbe kerülj emiatt! Ha figyelmeztető jeleket észlelsz, igyekezz minél hamarabb reagálni! Szükséged van az éberségre, bár bizonyára frissnek érzed magad. Tartsd nyitva a szemed!

HALAK

Ne hagyj, hogy az apróságok eltereljék a figyelmed! Tartsd szem előtt a célod, és szövögesd a terveid arról, hogy hogyan fogod azt elérni. Lepd meg valamivel a szeretteidet! Különösen a fiatalabb családtagjaidnak járj a kedvében!

A tökéletes táskák kiválasztása

Megtalálni az ideális táskát? Szinte lehetetlen! Az egyiknek a fazonja, a másiknak a színe tetszik, de amelyik a legjobb lenne, túl kicsi... Segítünk választani!

Forma – Feltűnő táskát akarsz viselni, vagy egy könnyed, letisztult formát, mely szinte észrevétlen marad? Ha szeretnéd „eldugni” a táskád, akkor keresgélj a kisebb méretűek között, melyek kevés zsebbel vannak ellátva. Ha szereted a feltűnő dolgokat, akkor bátran válogass a csatos, zsebes darabok között.

Pántok – Vékony pántú táskát akkor érdemes választani, ha nem pakolsz bele nehéz cuccokat, hiszen könnyen bevághatja a bőrödöt. Az is lényeges szempont, hogy váll- vagy kézitáskát akarsz-e viselni. Ha állítható pántú táskát vásárolsz, ez persze nem okoz gondot, de nem minden darab tartogat ilyen extrákat. Vedd figyelembe, hogy

minél hosszabb a szíj, annál nehezebbnek érzed majd a súlyt, amit cipelsz!

Szín – A legjobb, ha már előre tisztázod magadban, milyen színű táskát szeretnél. Fontos, hogy passzoljon az egyéniségedhez, az alkalomhoz, és az sem utolsó, ha az aktuális trendnek is megfelel. Ha nincs konkrét ötleted, akkor vagy a kedvenc színedet válaszd, vagy egy olyan darabot, amely a lehető legjobban passzol a ruhatáradhoz.

Zárhatóság – A táskák egyik legfontosabb tulajdonsága a jó zárhatóság, hiszen értékeid biztonsága a legelőrevalóbb dolog. El kell döntened, melyik módszert választod: a cipzárt, a csatot, vagy inkább a mágneset?

Praktikusság – Fontos, hogy a táskák megfeleljen a célra, amire használni fogod. Csak a kulcsod és a telefonod fogod benne tartani? Akkor igazán felesleges egy nagyobb darabot vásárolni. Ha azonban olyan

táskát veszel, amit mondjuk a hétvégi bulira is cipelni fogsz, és szeretnél néhány sminkcuccot vagy parfümöt is beletenni, akkor hiba lenne egy miniatűr darabban nyomorgatni az egészet.

Extrák – Melyek azok az extrák, melyekre szükséged lesz a későbbiekben? Fontosak számokra az apró zsebek, a kisebb zugok a táskádban?

Ezek a táskák legfőbb tulajdonságai. Ha már jó előre átgondolod, melyet szeretnél, akkor nem kerülhetsz olyan helyzetbe, hogy tanácstalanul állsz a sok száz táskák között. Tehát ne felejtse: a kulcsin mellett fontos a biztonság és az, hogy kényelmesen elférjen benne minden.

Tippek az egészséges és szép hajért

– Válogasd meg, milyen samponokat használj! Nem az a lényeg, hogy milyen kecsesítő tulajdonságokkal bír. Figyeld, hogy lehetőleg természetes alapanyagú legyen, hogy megővöld hajad a kémiai anyagoktól!

– Hét-nyolc hetente érdemes vágatni a hajvégekből, hogy fel-frissüljön, élettelivé váljon a hajad, és megszabadulj a töredezett, roncsolódott hajvégektől.

– A korpásodást fillérekkel elkerülheted, nincs szükség drága samponokra. Dörzsölj a fejbőrödbe citromlevet, majd öblítsd át a hajad, és hamarosan te is észreveheted jótékony hatását.

– Kevés, lehetőleg vízzel hígított samponnal mosd a hajadat! Tévhit, hogy szükség van többszöri samponozásra, elegendő az egyszeri samponozás, de azt alaposan tedd.

– Mindig alaposan öblítsd le a hajad, hogy eltávolítsd a sampon maradványait! Az utolsó öblítés

történhet hideg vagy langyos vízzel, hogy bezáródjanak a fejbőrön található pórusok, fel-frissüljön a fejbőröd, és kevésbé zsírosodjon a hajkoronád.

– A hosszú hajat érdemes még nedvesen, óvatosan átfésülni egy jó minőségű fésűvel, hogy száradás után szebb legyen a tartása.

– Az sem mindegy, hogy milyen hajkefét használj. Legjobb, ha természetes anyagból készült kefével választasz.

– Kíméletesen fésülködj! Az erős fésüléssel sértheted a hajad, ráadásul elősegíted a fagyútermelést is, aminek a fokozott zsírosodást köszönheted.

– Talán nem is gondolnád, hogy a lófarokban hordott haj sérül. Mert bizony a hajguminál, ahol megkötőd a hajad, megtörnek a szálak, így töredezetté válhat a frizurád. Legjobb tehát, ha legtöbbször természetesen, leengedve hordod a hajad, vagy lazán egy hajcsattal fogod össze.

Minden csak szervezés kérdése

Összecsaptak a fejed felett a hullámok, állandóan elkéssel, lemaradsz fontos dolgokról? Akkor bizony szervezési problémákkal küzdesz, s biztosan a halogatás sem áll távol tőled. Itt az ideje változtatni!

Hány órát tanulsz naponta?

A legújabb felmérések alapján hetente 45 órát kellene tanulással tölteni. Ez kb. ugyanannyi, mint amennyit a felnőttek dolgoznak egy héten. Mivel neked az iskola most a munkahelyed, s a tanulás a munkád, illendő neked is ennyi időt szánni a feladataidra.

Mire megy el az idő?

Kismillió dolog vonja el a figyelmedet a tanulástól, ugye? Csetelés, Facebook, Twitter, MSN stb. Állíts össze egy listát, hogy melyek a leginkább időrabló dolgok az életedben. Ezekre a pótcselekvésekre fordítsd a lehető legkevesebb időt naponta.

Tervezd meg a napjaidat!

Fogj egy határnaplót, s tervezd meg a napokat. Ehhez az ütemtervezéshez tartsd magad, s meglátod, hamarosan nem fogsz kicsúszni a megszabott

időkeretből. Napi lebotást is készíthetsz, sorakoztasd fel a teendőidet, s pipáld ki mindent, amivel elkészültél. Jó érzés lesz látni a sok kis pipát a nap végén.

Mondj nemet!

Ha olyan feladat elvégzésre kérnek, amihez nincs sem kedved, sem kapacitásod, nyugodtan mondj nemet! Elsősorban a saját dolgaidra kell összpontosítanod, nem másokéra.

Mikor vagy energikusabb?

Te vagy az éjjeli bagoly, vagy inkább a hajnali pacsrta? Figyeld meg, hogy melyik napszakban vagy jobban a tanulás, s időzítsd akkorra.

Fontos a jó alvás

Az átlagos tinédzsernek naponta 8 órát kell aludnia ahhoz, hogy frissen és kipihenten ébredjen. Csak úgy lehetsz nyugodtabb, akkor tudsz jobban koncentrálni, jobban teljesíteni, ha erre elég időt szánsz.

Versenyen voltunk

Acsantavéri Hunyadi János Általános Iskola hat tanulója részt vett a Gion Nándorról elnevezett olvasási versenyen. Farkas Dénes, Nagy Noémi és én az ötödik-hatodik osztályosok körében, Triznya Dávid, Kocsis Kati és Cvitkó Beatrix a hetedik-nyolcadikosok csoportjában versenyzett. A verseny Újvidéken volt. Minden csapatnak öt könyvet kellett elolvasnia. Mi a következőket olvastuk: Gion Nándor: Postarablók, Mikszáth Kálmán: A beszélő köntös, Rudyard Kipling: A dzsungel könyve, Erich Kästner: A két Lotti, Erich Kinght: Lassie hazatér. Sajnos nem jutottunk tovább, de kaptunk egy oklevelet és egy történelmi könyvet.

**Juhász Rebeka, 6. c osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

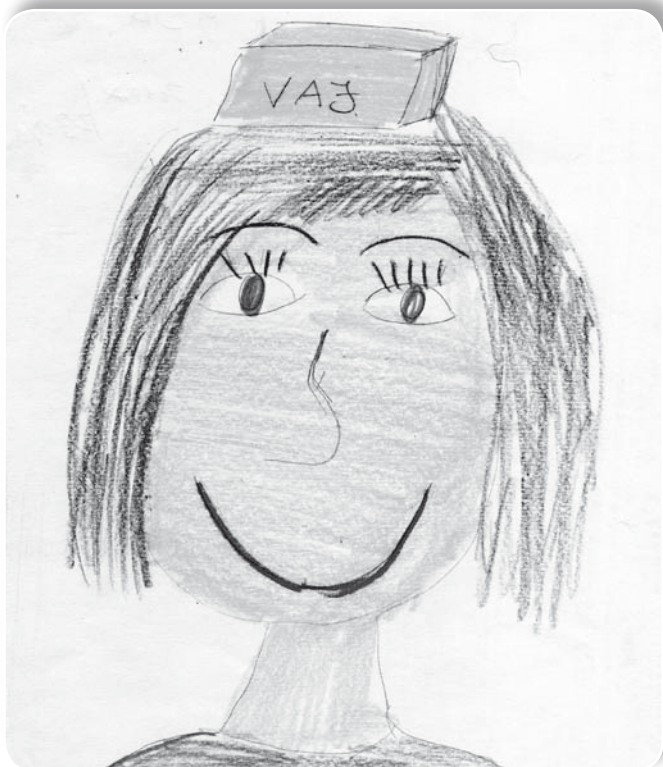
Könyvbemutatón vettünk részt

Az adai Szarvas Gábor Könyvtárban 2011. november 23-án délután öt órai kezdettel Szabó Eszter első megjelent könyvét mutatták be. A mű címe: A barázdák mellől a katedrára, alcíme pedig Élet-vallomás. Az esti rendezvényt szép kis alkalmi műsor tette hangulatossá.

A vidám népdalok mellett hallhattuk két osztálytársam, Miklós Tímea és Turai Natália felolvasását is. Ők e regény egy-egy részletét tolmácsolták. A nyugdíjas magyar szakos tanárnő kedvesen és vidáman mesélt a nehéz, de ugyanakkor nagyon szép pedagógusi pálya szépségéről, a műalkotás folyamatáról és a tervéről. Külön felhívta a gyerekek figyelmét az olvasás fontosságára. A beszélgetést számára örömteli pillanattá varázsolta a gyerekek jelenléte a könyvbemutatón.

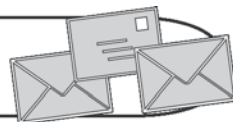
A könyvet az adai könyvtárban meg lehet vásárolni.

Bálint Rusák Rebeka, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Vaj van a fején. Patyi Tímea adai tanuló rajza

MIZUJS?

Évértékelő diákigazgató szemmel

Assan letelik az első félév. Elmúlik az első hajrá, érkezik a félévei pihenés, a feltöltődés ideje. Mielőtt azonban az ünnepekbe ugornék, visszpillantok az elmúlt három, majdnem négy hónap eseményeire.

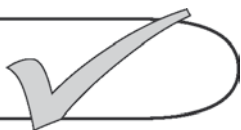
Véleményem szerint azt, amit ígértem a választás során – diákigazgatói kampánybeszédemben –, sikeresen teljesítettem. Halloween- és krampuszpartit ígértem. Megszerveztük és meg is tartottuk mindkettőt. Két nyelven, magyarul és szerbül. A visszajelzéseitekből arra következtettem, hogy mindannyiótoknak tetszett. Szerveztünk tanulóesteket, ahol az arra igényt tartók felzárkózhatnak a lemaradt tananyaggal. Ebben segítségükre voltak, vannak társaik, tanáraik.

Meg kell köszönnöm mind az osztályfőnököm, mind az osztálytársaim és tanáraink segítségét, amellyel támogatásukról biztosítottak, biztosítanak. Abban a reményben, hogy a második félévben még jobban össze tudunk jönni, s jól érezni magunkat, bulizásban és tanulásban egyaránt, kívánok minden diáktársamnak, tanárnak s tanítónak kellemes pihenést, békés karácsonyt s eredményes új esztendő.

**Kéringér Karina 8. b osztály,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

NEVEM: **Baglyas Szabina.**
BECENEVEM: Szabrina.
SZÜLETÉSI HELY, DÁTUM:
Zenta, 2000. október 7.
HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.
SZEMEM SZÍNE: Barna.
CÍMEM, TELEFONSZÁMOM:
24430 Ada, Boja András u
7., tel.: 061/14-69-242.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
Károly Általános Iskola,
5. c.
OSZTÁLYFŐNÖKEIM:
Dobrotka Mária, Kurcinák
Árpád.
ALSÓS TANÍTÓIM: Girízd
Ildikó, Kós Holló Tímea.
AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
Elnök: Miklós Tímea,
titkár: Lajkó Csanád,
pénztárosok: Szügyi
Levente, Bera Laura,
Szollár Bianka, Bicskei
Szabolcs.
KEDVENC TANTÁRGYAIM:
Testnevelés, osztályfőnöki,
rajz.
AMI NEHEZEN MEGY: Szerb,
földrajz.

MIT SZERETEK A SULIBAN:
Szünetet.
KEDVENC TANÁRAIM:
Pesznyák Erika, Ambrus
Éva.
KEDVENC OLDALAM A JÓ
PAJTÁSBAN: Horoszkóp.
KEDVENC KÖNYVEIM:
Magyar népmesék,
Hannah Montana-
könyvek.
KEDVENC FILMEM: Már
megint bérgyilkos
a szomszédom.
HOBBIM: Éneklés.
KEDVENC SPORTOM: Futás.
KEDVENC ÉNEKESEIM:
Shakira, Lady Gaga.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM:
Pizza, hamburger, Ice-tea,
Coca-Cola.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI:
Tea, kávé, palacsinta,
krumpli.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya,
macska.
MI LESZEK, HA NAGY
LESZEK? Óvó néni.
NO ÉS A SZERELEM? Nincs.

Át tudod ugrani a saját árnyékodat?

Az emberek szerencsére különbözőek. Van, aki mindig ragaszkodik az elképzeléseihez, mások teljesen spontán élnek, sokaknak viszont iszonyatos erőfeszítésükbe kerül, hogy felhagyjanak a megszokott viselkedésmódjukkal.

Te melyik csoportba tartozol? Megtudod, ha az alábbi kérdésekre rávágod a választ.

1. Milyen zenét szeretsz legjobban?

- a) Komolyzenét. (4)
- b) Népzzenét. (2)
- c) Pop- vagy rockzenét. (0)

2. Mivel lehet téged a legjobban felbosszantani?

- a) Ha elmegy a hang a tévében. (0)
- b) Ha folyton rád szólnak, hogy miért nem tanulsz. (4)
- c) Ha téves hívást kapsz az éjszaka kellős közepén. (2)

3. Ha kiválaszthatnál valamilyen tanfolyamot, melyiket választanád?

- a) Nyelvtanfolyam. (0)
- b) Táncanfolyam. (2)
- c) Jógatanfolyam. (4)

4. Szerinted a következő szakmák közül melyik az álomfoglalkozás?

- a) Stewardess. (2)
- b) Színész. (4)
- c) Idegvezető. (0)

5. Hányszor szakítod félbe beszélgetés közben a partneredet?

- a) Soha. (0)
- b) Néha. (2)
- c) Elég gyakran. (4)

6. Mit nyújtson neked az a hely, ahol nyaralsz?

- a) Aranyos kávéházakat. (0)
- b) Jó szórakozóhelyeket. (4)
- c) Érintetlen természetet. (2)

7. Mennyire függ a hangulatod az időjárástól?

- a) Egyáltalán nem függ. (4)
- b) Kicsit. (2)
- c) Nagyon. (0)

Értékelés

0–10 pont:

A könnyedségednek köszönheted, hogy nem viselnek meg a megpróbáltatások, és semmi sem tud kihozni a sodorból. Mivel a véleményed képes vagy gyorsan megváltoztatni, ezért nem esik nehezedre, hogy bármikor átugord saját árnyékodat – és ezt meg is teszed. Bár esetenként nagy gonddal mérleveled a döntéseidet, az adott pillanatban mégis ösztönösen reagálsz, és néha olyan utat választasz, amely nem visz közelebb a célodhoz. Még az sem zavar, ha belátásod vagy szokásaid ellenére cselekszel, hiszen a jelleted miatt sok ajtó nyitva áll előtted.

11–19 pont:

Nagyon pontos elképzeléseid vannak arról, hogy milyenek kellene lennie az életednek. De ha azt látod, hogy a megszokott úton nem éred el a célotat, nem ijedsz meg akár a gyökeres változástól sem, és esetenként képes vagy átugorni a saját árnyékodat. Ilyenkor hajlékonyan idomulsz a megváltozott helyzethez, és nem akadsz fenn holmi racionális magyarázatokon. Bár soha nem hagyod teljesen figyelmen kívül a tapasztalataidat, mégis néha szokatlan reakcióval kápráztatod el a barátaidat. Miért is ne!

20–28 pont:

Néha még neked is sikerül átugornod a saját árnyékodat. De ez óriási erőfeszítésedbe kerül. Nehezen válsz meg a megszokott viselkedésmódotól. Attól félsz, hogy következetlennek fogsz tűnni, és rettentően kellemtelenül érzed magad ismeretlen szerepekben. Sokat gondolkozol, mielőtt bármit is teszel. Nehezen döntesz. Ám minél tovább gondolkozol, annál több akadály jut eszedbe. Ezért csak akkor sikerül átugornod az árnyékodat, ha mások is segítenek ebben, a külső segítséget viszont nem szívesen veszed igénybe. Próbáld meg lazábban hozzáállni a dolgokhoz!

„Kedves Bizalmas sorok!

Örülök, hogy vagy, és van hova fordulnom a problémámmal, úgy, hogy ne tudja meg senki sem, hogy ki vagyok. Persze nem azért, mert borzasztó és szégyellnivaló. Én egy 14 éves lány vagyok. Fél évvel ezelőtt jártam egy fiúval, nagyon szerettük egymást, de ő megcsalt egy másik lánnyal. Rögtön szakítottam vele. Nagyon sokáig könyörgött, hogy bocsássak meg neki. Három hónapon át írt leveket, küldözgette az SMS-eket. Nem tudtam neki megbocsátani. Most meg rádöbbenem, hogy én őt továbbra is nagyon szeretem. És nagyon boldogtalan vagyok! Nem tudom, hogy hogyan kezdeményezzek újra. Több lány is sűrög-forog körülötte. Félek, hogy mindenre késő már! Mit tegyek? Próbálkozzak újra?! Segíts! Kérlek, adj nekem tanácsot!

Válasz:

Kedves Tanácstalan!

Azt hiszem, addig amíg léteünk, nincs késő semmire sem, ám ha próbálkozunk, nem biztos, hogy azt kapjuk, amit szerettünk volna. Hogy valójában milyen késő van a te estedben, csak te tudhatod, mert te látod a fiú iránt való mostani viselkedését. Az is igaz, hogy nem szégyen bevallani, hogy tévedtünk. Ha más nem, végleg tisztázhatod, hogyan is állsz a fiúval, és hogyan tovább. Mindenesetre kezdeményezz vele egy őszinte, négy szemközti beszélgetést. Mondd el neki, hogy mit éreztél, és mit miért tettél vele kapcsolatosan. Azt is, hogy még mindig fontos a számodra, és sokat jelent neked. Ez abból is látszik, hogy milyen sokáig tartott, hogy túltegyed magad a csalódáson, ami ért, és újra helyreálljon iránta a bizalmad. Ha vállalja a találkozást, jó, mert ő is kíváncsi arra, hogy mit is akarsz tőle. Ha nem akar veled találkozni, lényegében az is jó, mert tudod, hogy befejeződött ez a történet. Addig is tevékenyen töltsd ki a szabad idődet, mozgással, tornával, olvasással, naplórírással, nyelvtanulással, sétával a barátnőikkel, és nem utolsósorban tanulással, ismeretszerzéssel. Így majd könnyebben átvészeled ezt a bizonytalan és boldogtalan időszakot. Különben biztos, hogy nemsokára már más fiúk is megdobogtatják a szívedet, és azt kérdezed majd magadtól, hogy ki is volt az a fiú.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok, és belezúgtam egy nyolcadikos fiúba. Szülinapon voltam, és mellettem ült. Sokat beszélgettünk, nevettünk, és hazafelé is egymás mellett mentünk. A barátnőim megkérdezték tőle az iskolában, hogy tetszem-e neki. Erre ő azt válaszolta, hogy »is-is«. Nem tudom, mit is jelent ez. Azóta már háromszor is hosszan egymásra néztünk. A barátnőim agyonra piszkáltak már vele, és persze őt sem hagyták nyugton. Tegnap azt mondta, hogy hagyjuk már békén. Van egy új lány az iskolában, aki a szomszédságába költözött. Félek, hogy bele fog szeretni. Mit tegyek, hogy mégis belém habarodjon, és ne abba az új lányba? Segíts!

Válasz:

Kedves Hópihécske!

Az első lépésként mond meg a barátnődnek, hogy ne piszkálják a fiút sem, és tégedet sem. Félek, hogy a fiú megelégtelt a dolgot, és hogy a piszkálódás nem azt eredményezte, amit kellett volna. Kivéve, ha titkon éppen azt szerették volna, hogy neked ne sikerüljön a fiúval összejönni?! Lehet, hogy még valakinek a lánycsapatból ugyanúgy tetszik ez a fiú, mint neked?

Téli szünet”

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves fiú vagyok. Van egy kis problémám. Nemrég szakított velem a lány, akibe nagyon szerelmes voltam. Nem a lány miatt van a baj, hanem azzal, hogy az egyik barátom elkezdett piszkálni egy másik lánnyal, akivel barátkozok, aki mellettem áll és biztat, hogy ne legyek szomorú. A gondom az, hogy a lányt valahogy eddig észre sem vettem, most meg, amikor együtt vagyunk, kezdem furcsán érezni magam. Nem nagyon szeretek a szemébe nézni, zavarba jövök. Félek, hogy beleszeretek, és nehéz lenne elviselnem az új szakítást. Mit tegyek? Hagyjam, hogy történjem, ami történik? Nem szeretek szomorú lenni! Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

BMB”

Válasz:

Kedves BMB!

Az élet egy hullámvasút. Hol lenn, hol fönn vagyunk, hol fejfel lefelé lógunk, néha zuhanunk, majd döcögve lassítunk, és utána sebesen repülünk, és ez hosszan, hosszan így ismétlődik. A szomorúság és a fájdalom, a negatív érzelmek pedig fontos részei az életünknek, amitől nem tudunk menekülni. Mindig ott vannak, a pozitív érzelmekkel együtt. Megtanuljuk, meg kell tanulunk feldolgozni ezeket az érzéseket, és tovább lell lépni, élni. Ezért ne félj a fájdalomtól, legyél szerelmes, mert ha nem engeded meg magadnak, megszöksz előle, akkor nagyon sok szép élménytől, érzelemtől fosztod meg magadat. Olyan dolgoktól, amelyek boldoggá és nagyon széppé teszik az életet. Jó lenne, ha szednél annyi bátorságot, hogy a lány szemébe merj nézni, hogy megláthasd, hogy mi az a sok szép, amit ez a lány nyújtani tud neked. Lehet, hogy csak egy jó barátság lesz belőle, de az is lehetséges, hogy egy új, nagy szerelem, amelyik boldoggá, és néha boldogtalaná is tesz majd. És ne feledd: a lányokkal és a barátokkal is mindig úgy viselkedj, ahogyan te is szeretnéd, hogy veled viselkedjenek!

Tehát bátran előre az új barátságok és szerelmek felé!

A titokzatos hóember

Nagyon szép völgyben lakunk. A hegyek úgy ölelik át a kis falut, ahogyan anyuék szoktak bennünket, gyerekeket.

Most, hogy sok hó esett, öcsémmel, Marcival a szobánk ablaka elé felállítottunk egy hóembert. Nagy pocakja és szép egyenes tartása jó étvágyú, gazdag emberre hasonlítana, ha fején nem éktelenkedne az az öreg lyukas fazék. Szemei a fáskamrában talált legcsillogóbb széndarabkából vannak. Egyedül sárgarépa orra vörösese színe árulkodik arról, hogy hideg lehet egész nap az udvarunkon álldogálni. Ez a hóember nem akármilyen... Ilyen nincs még egy a Földön. Elárulom, hogy ez egy TITOKZATOS HÓEMBER!

Minden reggel, amikor felébredünk, odaszaladunk az ablakhoz, hogy megnézzük, ott van-e még a hóember orra a helyén. Ugyanis mindennap eltűnik.

– Nézd, most sincs ott! – mondta kisöcsém bosszúsán.

– Öltözzünk fel, és menjünk ki az udvarra, hátha csak leesett, és eltakarja a hó.

Mikor kiszaladtunk a kertbe, körbejártuk a hóembert, de nem találtunk semmit.

– Elmondanád, hol van az a szép sárgarépa orrod, amit tegnap kaptál? – kérdeztem csípőre tett kézzel, s közben haragosan ráncoltam homlokomat.

Marcira néztem, és láttam, hogy engem utánozva ő is csípőre tette a kezét, és a nagyobb hatás kedvéért néhányat dobantott a ropogós hóba a lábával.

– Az volt a legszebb sárgarépa az összes közül! Miért nem vigyáztál rá?

A hóember dacosan állt tovább, és nem válaszolt.

– Na jó, még utoljára hozunk egy másik orrocskát neked, de ha erre sem vigyázol, nem kapsz többet!

Leszaladtunk a pincébe, és a ládából kiválasztottunk egy szép hosszú sárgarépát.

– Marci! Ma éjjel lesben állunk az ablaknál. Meg kell tudnunk, mi ez a nagy titok.

Éjszaka le sem vettük a szemünket a hóemberről. A Hold éppen rávilágított, és láttuk, hogy sárgarépa orra még ott van a helyén. Amikor már azt hittük, hogy nem történik semmi, hirtelen egy árnyék átugrott a kerítésen. Óvatosan körülnézett, és egyre jobban közeledett a hóember felé. Az árnyéknak hosszú vékony lábai voltak, s mögötte néhány lépésnyire egy kicsi, gömbölyű valami ugrándozva kísérté.

Lélegzet-visszafojtva figyeltük, mi lehet az.

Aztán láttuk, ahogy az a valami felágaskodik, és szájával kiemeli a helyéről a hóember orrát. Miután letette a hora, a kis gömböccel megosztva jó étvággal megették a sárgarépát.

– Nézd, Marci, egy őzike! – suttogtam öcsém fülébe. – De ki az ott mellette?

– Nem látod, hogy milyen hosszú fülei vannak? – súgta vissza Marci.

– Tényleg! Ez egy nyuszika! Mennyire éhesek lehetnek, hogyha bemerészkednek ideig. Ki kellene találni valamit, hogy még több ennivalót kapjanak.

Másnap korán felébredtünk. Amikor újabb sárgarépát szeretnénk volna a hóemberre tenni, a fején levő lyukas fazék nagyot kondult.

A fa mögé szaladtunk, és onnan lestük, hogy mi lehet az.

Aztán a lyukon kikukucskált egy cinegemadár. Biztos ott húzódott meg éjszakára a nagy hideg elől. Bent a fazék belsejében nem fújhatta a szél, és egy kicsit melegedhetett is.

– Adjunk enni a madárkának is!

Bementünk a házba, és elővettünk két vékonyra vágott szalonnabörkét.

– Ez jó lesz szemöldöknek a hóemberre. Amikor a cinege megéhezik, néhányat belecsep a szalonnába, és már lesz, ami melegítse. De a hóembernek mégsem lehet több orra! Mit csináljunk?

– Mi lenne, ha kettévágnánk egy almát, és két piros fület készítenénk belőle? – kérdezte izgatottan Marci.

– Igazad van. És vágthatnánk hosszú csíkokra káposztalevelet. Az lehetne a szakálla.

– És, ha a fazék alá tennénk szénát, mint ha haja lenne a hóembernek? Az jobban melegítené a kismadarat.

Gyorsan munkához láttunk. Amikor elkészültünk mindennel, észrevettük, hogy a cinege rászállt a fazékon talált bejáratra, aztán hirtelen elrepült.

– Lehet, hogy nem tetszik neki az új fészek? – kérdeztem aggódva.

De néhány perc elteltével a kismadár megérkezett, és magával hozta a párját is.

Vidáman csicseregtek, és nagyon boldogok voltak, hogy rátaláltak az igazi otthonukra.

A hóemberről azóta is minden reggelre eltűnnek a zöldségek, de most már nem titok, hogy hozzánk jár lakmározni a nyuszi az őzikevel.

Amit a szénsavas üdítőkről tudni kell

A gyártás folyamata

A vizet nagy nyomás alatt szén-dioxiddal telítik – ez a folyamat játszódik le kicsiben egy szódászfóban is. A gyümölcsös üdítők alapja a gyümölcs-sűrítvény, mely ugyan természetes eredetű, de igen kis százalékát képezi az italnak. A hígított gyümölcspépet a vízhez hasonlóan dúsítják, majd aromákkal és színezékekkel turbózzák fel.

Amiért szeretjük:

- Jó ízű van.
- Sokáig megőrzik a minőségüket.
- Kiváló üdítő hatásúak a szén-dioxid – kólafehérje esetében a koffein – miatt.
- A fokozott sav- és nyáltermelés miatt segítik az emésztést.

Amiért nem szeretjük:

- A nagy mennyiségű cukor miatt fogyasztása könnyen elhízáshoz vezethet.
- Koffeintartalma miatt fokozza az anyagcserét, ennek következtében állandó szomjúságot érzünk, hiszen a szárazság érzetét kelti bennünk.

– A savanyú ízt foszforsavval szabályozzák, ami köztudottan a csontok ellensége: megköti a szervezetbe be nem épült kalciumot.

A legnépszerűbb üdítő – a Coca-Cola

A 19. század végén előállított ital – amit eredetileg gyógyszernek szántak – rengeteg mindenben ment keresztül az elmúlt évek alatt, receptje és arculata egyaránt változott, egyet azonban biztosan állíthatunk: hosszú évtizedek óta ez a legnépszerűbb üdítő nemcsak a fiatalok, hanem az idősebb korosztály körében is. Az emberek mindenféle elrettentő információ nélkül is megéreztek az ital magas cukortartalmát, ami köztudottan egészségtelen. A Coca-Cola erre a Coca-Cola Light-tal rukkolt elő, ami azonban egyáltalán nem olyan egészséges, mint amilyennek beállítják. Természetesen a „sima” kóla és a többi cukrozott, szénsavas üdítő sem tartozik a legegészségesebb italok közé. Egy-egy pohár szénsavas frissítő alkalmanként belefér, de ha egy mód van rá, fogyassz inkább szénsavmentes ásványvizet (lehetőleg napi 2-3 litert!).

Manapság szomjoltók széles skálája áll rendelkezésünkre, ihatunk vizet, rengeteg féle teát, gyümölcsleveket, és ezek szénsavas változatait. De mint minden jónak, sajnos a szénsavas italoknak is megvan a rossz oldaluk...

Egy kis történelem

A legelső ember, aki a szénsavas víz kérdésével foglalkozott a 15. századi svájci természettudós, Paracelsus volt. Az ipari termelés azonban csak az 1800-as években kezdődött Amerikában.

Magyarországon Jedlik Ányos készítette el a gépet, ami szénsavval telítette a vizet, de a forgalomba kerülésre várni kellett.

Mennyire vagy fitt?

Tudsz négy percig izzadás nélkül futni? Mozdulatlanul lótszülésben maradni? Három órán át megállás nélkül úszni? Nem? Aggodalomra semmi ok, mivel ezeknek semmi köze az igazi edzettséghez!

Edzettségi szinted négy összetevőtől függ: a szív- és tüdőkapacitásodtól, izmaid erősségétől és állóképességétől, lazaságodtól, rugalmasságodtól, testfelépítésedtől. Edzettségi szintedet úgy növelheted, ha ezeken a területeken érsz el fejlődést. Fontos, hogy ne csak egyikükre vagy másikukra koncentrálj, mind a négy területre fordíts megfelelő figyelmet! Más szavakkal a fittség nemcsak attól függ, mennyire vagy erős, gyors vagy vékony. Ennél sokkal összetettebb dologról van szó.

Fittségedet leginkább úgy tesztelheted, ha megfi-

gyeled, hogy a mindennapi teendők mennyire fárasztanak ki. A tested tudja a leginkább, mennyit bírsz ki! Ha a busz után kell futnod, utána zakatol a szíved, vagy úgy érzed kiszakad az oldalad, vagy nem visel meg a dolog?

Az iskolatáska hazáig való cipelése nem okoz gondot, vagy elfáradsz tőle? Tudod tartani az iramot a többiekkel a focipályán, vagy teljesen kifullaszt a játék?

Gondold végig, mik az őszinte válaszaid a fenti kérdésekre. Ha úgy gondo-

lod, van még mit fejlődnöd, akkor nincs más hátra, mint hogy kitartó edzéssel és következetes, egészséges táplálkozással alapozd meg erőnléted. Ne feledd, te is elkápráztathatod a többieket a fittségeddel, csak akaratérő és kitartás kérdése!

Sokat segíthet, ha nem egyedül vágysz neki az edzéseknek, hanem egy baráttal közösen buzdítjátok, támogatjátok egymást. A legfontosabb, hogy tudd: fittnek lenni nemcsak esztétikai kérdés, hanem életmód, mely hosszú távon megalapozza az egészségedet!

Mindenki tudja, hogy naponta egy alma az orvost távol tartja. De más formában is fogyaszthatod ezt az egészséges gyümölcsöt.

Nem is lehet jobban kezdeni a napot egy kiadós reggelinél. Az almaturmix garantáltan feltölt energiával a nap kezdetén. Rádásul könnyen elkészíthető, finom és nagyon egészséges.

Elkészítése: Egy kg almát megmossunk, meghámozzunk és elnegyedelünk. A magját a magházzal együtt eltávolítjuk. Hozzáadunk 1 evőkanál mézet, 2 dl vizet, és összeturmixoljuk. Ha elkészítettük, akár azonnal frissen fogyaszthatjuk.

Berakós rejtvény

CS									
				✿		✿			
	✿		SZ		SZ			✿	
		✿	✿				✿		
					✿	✿			
	✿							✿	
		✿		✿					
					✿	✿			
	SZ								

- Mondd, miért gyakorolsz mostanában hat óra hosszát a zongorán?
  - Az embernek tudnia kell, hogy mit akar.
  - És te mit akarsz?
  - ...
- A választ a rejtvényben talárod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

- Kétbetűsek:** ÁE, ÁM, ÁR, ÁZ, EL, EL, ÉL, LE, LT, SÁ.
Hárombetűsek: ÁRA, ÁVP, CÁR, DESZ, EESZ, ENO, END, EOL, NEO, OVI.
Négybetűs: ÓKSZO.
Ötbetűsek: ÁTKOM, ILYEN.
Hatbetűsek: LELKES, NYARAL, SZALON, ZÁRKÁD.
Hétbetűs: MENÁZSI.
Kilencbetűsek: CSINCSILLA, NORMANDIA.
Tizenegy betűsek: ASZTALILÁMPA, CSENDESÓCEÁN.

Betűrejtvények

1

TÚ
ÚT

2

KABÁT
1

3

ZŐ
GYE

4

A CÉL

Skandináv rejtvény (3.)

Rejtvényünkben az 1867. évi párizsi világkiállításon bemutatott bicikli nevét és napjaink biciklijének több névváltozatát talárod.

	BÚBOS ...		KUKORICA-TÁROLO (ÉK. H.) MESEBESZÉDI!		1001 ÚJSÁGBAN MEGJELENT IRÁS		ÁLLATOKAT TARTANAK BENNE CSEH FŐVÁROS		BÁCSKAI HELYSÉG DÉL		IDE-ODA MOZGAT SPANYOL FÉRFINEV		◆
	5												
							RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG FOSZFOR			BASA BETŰI			
										ROMÁNIA	U. Á. Z. KOSZTOLÁNYI-VERS		
BELGIUM			A KERTBEN DOLGOZIK	NÉZD CSAKI!	KELET TISZTA LEVÉGŐ		NEM REGULÁRIS HARCI ALAKULAT 500						
KIS MÁRIA				VITA KÖZEPE									
			FOCI BETŰI			ELLEN-SZEGÜL Ó. Z. G.					K. Y. J.	1000 A TETEJÉRE	
HANGTALAN CÁPA KÜSZÖ-NÖVÉNY			TEÁT IVÓ NILUS ELEJE				ÉJFÉL ELŐTT	ABÉCÉ ELEJE	FORDÍTVA EURÓPAI NEMZET	ÁROK BETŰI			
				BŐR	TENGERI RAGADOZÓ SUGÁR					MELEG ÉVSZAK SZÉN			
◆												◆	◆

Szókihúzó

K	H	Ó	E	S	É	S	R
P	O	J	K	Ö	D	A	E
A	G	R	É	G	D	Ó	B
CS	O	V	CS	B	H	F	M
G	L	I	A	O	R	A	E
É	Y	L	R	É	L	G	Ó
J	Ó	Á	D	G	S	Y	H
H	P	L	A	T	Í	S	A

DÉR
FAGY
HÓ
HÓEMBER

HÓGOLYÓ
HÓLABDA
JÉGCSAP
KORCSOLYA

KÖD
SÍ
SÍTALP

A szavakat kihúzhatod: balról jobbra, jobbról balra, fentről le, lentől fel és az átlók irányába. A kimaradt betűkből egy téli „virág” nevét olvashatod össze.

Lóugrásban

SZ	I	L	T	N
A	T	N	É	Á
Ö	E	M	Y	Ó
A	T	BB	N	R
L	K	T	L	E

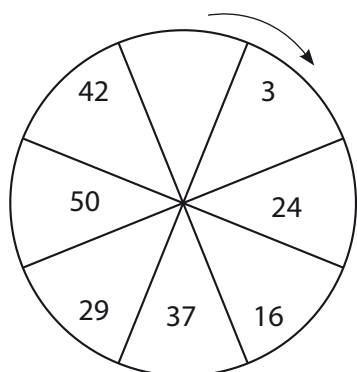
– Jean, adja fel ezt a levelet!

– Uram, ez a boríték nehéz, több bélyeget kell ragasztani rá.

– ...

A választ a rejtvényben találsz, ha a lóugrás szabályai szerint fejtetted a rejtvényt.

Körszám

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1	CS				
2					
3					
4					
5					

Meghatározások:

- Női név
- Evőeszköz
- Forró a homloka
- Kerti növény
- Krémes sütemény

Az átlóban egy, a téli ruhatárhoz tartozó darab nevének kell kialakulnia.

Szóberakó

AGA RAG
ÉGŐ TAG
GÖG TÉR

ARA RAG
ÁRU VAD
DUG VÁD

Rakd be a szavakat a hálózatba úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes legyen.

Az 1–2. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Na ha jön az a Lajos, majd átadom neki.

Betűrejtvények

1. ittas a párjával, 2. jellemes, 3. ebéd után a család, 4. türelem

Óriásrejtvény

1. Farsangi álarcosbálok, karneválok, farsangi fánk
2. Zivatar, hóvihár, megjöttél, szép idő, jó idő, megszöktél.

Kakukktojás

Az alsó sor középső dominója a kakukktojás, mivel azon a számok összege 11, míg a többin 9.

Miniszudoku

4 2 1 3
3 1 2 4
2 3 4 1
1 4 3 2

Hatszögű egyenlet

$8 \times 5 + 6 - 2 \cdot 4 \times 9 = 99$

Lóugrásban

Koncon vesznek össze a kutyák.

Ábécében

Síelés

Betűcsere

tetű, láma, jaguár, bálna, rák, méh

Keresztzavak

Vízszintesen: fércmunka, diós

zselé, felosztod
Függőlegesen: korcsolya, krémzselé, kóruszene

Anagramma

busójárás

Csigavonalban

$9 + 8 \times 4 : 2 \times 3 - 6 : 4 = 24$

Szókihúzó

hóember

Mesélő dominók

Csukás István

A 38–39. skandináv rejtvény megfejtése

HA SZENTESTE CSILLAGOS AZ ÉG BÖLTÖZATJA, TELE LESZ BÚZÁVAL A KAMRA.

Könyvjutalmat kap

Varga Klaudia, Óbecse

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

UTAZZ VELÜNKI

A Gangesz

**„Ha valakinek csupán a csontja érinti
meg a Gangesz vizét,
akkor is a menny megbecsült lakója lesz.”**
(Az ősi hindu eposz,
a Mahábhárata részlete)

A Gangesz folyó ragyogó vize a Himalája hegység „tehénszáj” nevű jégbarlangjából bújik ki a napfényre. India legszentebb folyójának a neve a kezdeti szakaszainál Bhagirata, mely sebesen fodrozódik a szép Garwhal-hegység egyik szakadékaiban, fenyőfák, indiai cédrusok és skarlátvörös rododendronok mellett, Devprajag városig. Szilaj áradata magasba tornyosuló sziklák tövében egyesül az Alaknanda folyóval, és kettejükből lesz a Gangesz. Az áramlás csendesedik, állandóan keletre tart, és útját a Bengál-öböl hatalmas deltájában fejezi be.

A 2506 kilométeres Gangesz nem tartozik a világ leghosszabb folyói közé, a Nílus és az Amazonas ennek többszörösei. Ám egyik folyót sem tiszteik ennyire. A zarándokhelyek közül csak Mekka előzi meg. Partjához viszik a betegeket, vízébe merítik a haldoklókat, gondjaira bizzák a holtak hamvait, néhol a holttesteket is. A folyót felkereső hinduk ezrei sok istenséget imádnak, de bármelyikhez imádkoznak is, őszintén gondolják, hogy a Gangesz mossa majd el minden bűnüket.

A messzi India legszentebb folyója felcsigázta az emberek érdeklődését. Ókori és középkori költők – Vergilius, Ovidius és Dante – is megemlékeznek róla, Nagy Sándor pedig a világmindenség határának tartotta. Sir John Mandeville angol író, akinek Travels (Utazások) című művét 1400-ban valamennyi fontosabb

európai nyelvre lefordították, úgy vélte, hogy közvetlenül a paradicsomból áramlik ki, és fővenyét arany borítja. Az indiai mítosz szerint a Tejút földi folytatása.

A Gangesz a hinduk számára a tisztulás istennője, a „fürgő járású” Ganga megtestesülése. Legenda őrzi Szágara király 60 ezer fiának történetét: gögös viselkedésük büntetésekképpen egy bölcs ember haragos pillantásától elhamvadtak. Vétükért később Bhagirata király a Himalája magaslatán vezekelt, és ekkor Siva isten elküldte Gangát a földre, hogy vize által tisztítsa meg hamvaikat. Feltette a földet Ganga vizének sodrásától, ezért Siva a hajába rejtette Gangát, csapzott fürtjein keresztül Bhagirata lányomaiba, majd ki a hegyekből, az előhegyeken át kelet felé, a Szágar-szigethez, a Gangesz jelenlegi torkolatához folyatta. Az istennő megtisztíthatta Szágara fiainak hamvait, akik végül bejutottak a paradicsomba.

A folyó tisztító hatásának hagyománya részben hűsítő tulajdonságából ered. A hőség rettenetes hatalma számos hindu mítosz tárgya. A forróság vízzel történő lehűtése megsemmisíti hatalmát is, tehát a víz képes elűzni és megtörni a gonosz szellemek erejét. A Gangesz vize frissebb, mint a többi indiai folyóé. Az amerikai író, Mark Twain tréfas véleménye szerint „semmilyen baktérium nem élne benne”. Ám Benaresnél (Varanasi) pl. sokan isznak a vízből, még a

szennyvízcsatornák kivezető nyílásaihoz közel eső részen is.

Tizenkét évenként, amikor a Jupiter bolygó újból a Vízöntő jegybe lép, nagy „Kumbh Mela”-ünnepet tartanak a Himalája előhegységének Hardwar nevű városában, amely az egyik legszentebb hely a Gangesz mentén. 1986-ban 4 millió zarándok érkezett. Tavasszal százezernél többen is megünneplik Ganga születésnapját. A zarándokok olajszerű, bivalytejből készült vajba mártott gólyahírszirmokkal teli kicsi papírcsónakokat bocsátanak a vízre, amelyeket meggyújtanak; alkonyat után még sokáig világítanak a vízen lefelé hanyóródó, apró lángocskák. Benares talán a legszentebb város a Gangesz mellett. Öreg és beteg zarándokok abban a reményben érkeznek, hogy itt ér véget az életük. A folyó megtisztító ereje ezen a helyen a legerősebb, s úgy hiszik, lelkük megszabadulhat az újjászületés kimerítő útjától. Itt található a híres „gatik” is, a fürdési helyekhez vezető, 6 kilométer hosszúságú kőlépcsők. Manikarnikában, a hamvasztólépcsőnél, halotti máglyákon égetik el a holttesteket; a gazdagok két szantálból rakják, a szegényekét ním (azadirachta indica) fából. A legszegényebbek csak kőnehezéket tesznek a holttestekre, mielőtt a folyóba helyezik őket. Éjjel-nappal külön kasztribeliek ügyelik a hamvasztólépcső tüzeit. A bárkák a hosszú éjszakákon ősi hindu eposzokat énekelnek a folyóparton.

A Gangesz 2506 kilométer hosszú a Himalájától a Bengál-öböl, és India legszentebb folyója. Benares (Varasi) város híres a gatikról, kőlépcsőkről, amelyek a megmártózás helyére vezetik a zarándokokat.

A 12 évenként tartott Kumbh Mela-ünnep idején zarándoktömegek lepik el Haridwarnál a Gangesz partjait. 1986-ban 4 millióan érkeztek, hogy megtisztuljanak a szent vízben.

Ki lesz a befutó?

Magyarország az idén sem hagyja ki az alkalmat, hogy Európa előtt énekeljen, tehát részt vesznek a 2012-es Eurovíziós Dalversenyen, amelyre Bakuban, Azerbajdzsán fővárosában kerül sor május 26-án, míg a két elődöntőre május 22-én és 24-én. Habár **Wolf Kati** tavaly nem ért el olyan helyezést, mint amilyent a magyarországi könnyűzene szakemberei reméltek és jósltak, mégis világhíressé vált, hogy számít a részvétel is. Igazán nem mindennapi lehetőség, hogy valaki több mint százmillió néző előtt énekelhet. Ha nemcsak a végeredményt nézzük, kiszámolhatjuk, hogy Wolf Kati végül is tavaly egy nagyon jó dallal „beénekelte magát” a döntőbe, és huszonegy országot maga mögé utasított (ha számoljuk az elődöntőkben kiesetteket is).

A magyarországi dalválogatásra az idén több mint kétszázán küldték el a jelentkezésüket, és közülük a szakmai zsűri húsz produkciót engedett az első televíziós fordulóra. Neves előadók jelentkeztek, az pedig, hogy ki indulhat magyar részről az Eurovíziós Dalversenyen, egy többfordulós, nyílt megmérettésen dől el, szakmai zsűri és a közönség szavazatai alapján. A rendezvényekre a napokban kerül sor: az első két elődöntőre január 28-án és február 4-én, amely során a nézők egy, a szakmai zsűri pedig három versenyzőt juttathat tovább, és az így kialakult legjobb nyolcas mezőny végül február 11-én mérkőzik meg egymással. Itt a közönség által legjobbnak tartott négyből a zsűri választja ki azt, aki Bakuba utazik, és egész Európa előtt felléphet.

A döntősök: Caramel; Tóth Gabi; Anti Fitness Club; Compact Disco; Bebe&Change; Dancs Annamari; Fábíán Juli&ZooHacker; Gallusz Niki és Vízy Márton; Gyurcsik Tibor; Kállay Saunders András; Heinz Gabi; Király Linda, Vik-

tor és Ben; Kiss Gina; Kökény Attila és Bencsik Tamara; Monsoon; Pély Barna és Pál István; Puskás Peti; Sophistic; Tolvai Reni; Veres Mónika Nika.

A biztos befutó

Ötödik eurovíziós dalfesztiváljára készül **DJ Dominique is**, aki ezúttal is zenei producerként segíti a magyar küldöttséget. Az ismert DJ bízik benne, hogy Wolf Kati tavalyi szereplése után sikerül Magyarországon visszaállítani a neves európai dalfesztiválba vetett hitet, és felismerni annak jelentőségét. Egyelőre persze még nem tudni, melyik produkció győz, de DJ Dominique akár biztos befutónak is nevezhetjük, mert ő tutira jelen lesz a nagy eseményen. A lemezlovas ugyanis 1997-ben a **VIP** együttessel vett részt először ezen a viadalon, és azóta egyetlen év sem múlt el nélküle (csak azok, amikor Magyarország nem versenyzett), az idén tehát már ötödik alkalommal kíséri a magyar küldöttséget.

Egy kis összefoglaló

Az eurovíziós dalfesztivált 1956 óta rendezik meg. A nézők számát száz- és hatszázmillióra becsülik, mivel Európán kívül is számos országban közvetítik. A legjobb magyar helyezést eddig Bayer Friderika érte el 1994-ben: negyedik lett a Kínnek mondjam el vétkeimet? című dallal.

Tavaly az azerbajdzsáni Ell és Nikki nyert, ezért is adhat otthont Azerbajdzsán a dalfesztiválnak, az idén első ízben. Ha ezt szem előtt tartjuk, akkor nyugodtan bizakodhatunk, hiszen akár Magyarország is nyerhet. Sosem tudni, vegyük példának Norvégiát, akik megjárták a végleteket, hiszen tízszer végeztek

az utolsó helyen, viszont háromszor győztek is, legutóbb Aleksander Rybakkal, aki egyben rekordot is döntött a legtöbb pontszám elérésében. Úgyhogy lehet reménykedni.

A győzelem reményében indulnak más európai országok is. Szinte minden ország ismertette már, hogy ki képviseli majd őket, vagy másol is a napokban döntenek róla. Szerbia még tavaly bejelentette, hogy spórolás végett nem cifrázza túl az eseményt, és újból a jól bevált Željko Joksimovićot küldi az Eurovízióra, saját szerzeményével, támaszkodva az előadó, zeneszerző eurovíziós tapasztalatára, hiszen 2004-ben már majdnem nyert, második lett a Lane moje dalával (az ukrajnai Ruslana szoros versenyben győzte le). A következő évben, Jelena Tomašević az ő dalával ment a dalversenyre, 2006-ban pedig Lejla című számát a Hari Mata Hari adta elő Bosznia és Hercegovinát képviselve, amivel harmadikok lettek. Az már csak hab a tortán, hogy Joksimović 2008-ban egyik műsorvezetője volt a Szerbiában megtartott Eurovíziós Dalversenynek, miután Marija Šerifović a Molitva című dallal megnyerte a megmérettetést, és ezzel Szerbiába hozta ezt a rangos dalviadalt.

Az eddigi bejelentések alapján, ami a volt jugoszláv tagállamokat illeti, Macedóniát Kaliopi képviseli majd, Montenegrót (akik eddig háromszor vettek részt az Eurovízió) Rambo Amadeus, Bosznia és Hercegovinát Maya Sar, Horvátországot pedig Nina Badrić.

Összeállította: L. M.

Film és jótékonykodás

Angelina Jolie lesz a Berlieni Nemzetközi Filmfesztivál alatt megrendezendő Cinema for Peace nevű jótékonyági gála díszvendége. A nagyszabású eseményen az Oscar-díjas amerikai színésznő mellett részt vesz Catherine Deneuve, Bob Geldof, Christopher Lee és Bianca Jagger is. Az idei gála célja a boszniai és a burmai emberek megsegítése lesz. A rendezvényen kitüntetett többek közt az Angelina Jolie rendezésében készült In the Land of Blood and Honey című filmet, amely a boszniai háború idején játszódik. Tavaly Sean Penn érdemelte ki a Cinema for Peace-díjat a 2010-ben földrengés sújtotta Haitin végzett munkájáért. A szervezők szerint a Cinema for Peace rendezvényein több mint hárommillió eurót gyűjtöttek össze jótékonyági célokra az elmúlt tíz évben. A február 13-i rendezvény helyszíne a patinás Gendarmenmarkton álló Konzerthaus lesz.

Majd a rajongók

Darren Hayesnek lövése sem volt, hogy milyen legyen a következő videoklipje, ezért azt kérte a rajongóitól, hogy bombázzák ötletekkel. Egyébként is jellemző rá, hogy nem szereti elsietni a dolgokat. Darren Hayes új albuma, a Secret Codes And Battleships még tavaly októberben jelent meg, amelyről az ex-Savage Garden frontember elsőként a Siren's Call című dalhoz tervezett klipet készíteni. Hayes érdekes ötlettel állt elő, hiszen a rajongói ötletein alapuló kisfilmben gondolkodik. Arra kérte ezért a zenéjét kedvelő közönséget, hogy küldjenek neki fotókat, videókat, bármit, ami illeszkedhet a dal témájához. Ahhoz, milyen érzés lehet átrepülni az óceánon bizonytalanság és félelem nélkül.

Jacko parfüm

Új termék jelenik meg a világkozmetikában, a Michael Jacksonnak emléket állító parfüm. Az illatszert eredetileg Michaelre keresztelték, de egy per miatt más néven jelenik majd meg. Joe Jackson – akit fia kihagyott a végrendeletéből – tavaly májusban reklámozta először a végül Jackson's Tribute és a Jackson's Legend néven kiadott parfümöket a Cannes-i filmfesztiválon. Olyan illatoknak nevezte, amelyeket Michael élete inspirált. Eközben Michael Jackson kéz- és lábnyomát is megőrkítik a hollywoodi Grauman's Chinese Theatre udvarán. Az ünnepséget január végén tartják, amikor a Cirque de Soleil bemutatja Los Angelesben az énekes előtt tisztelő előadását. A Michael Jackson láb- és kéznyomát jelképező cipőt, valamint híres gyémántberakásos kesztyűjét három gyermeke, Paris, Prince és Blanket préseli cementbe. A popsztárnak így egymáshoz közel két rangos emlékműve is lesz, ugyanis a hollywoodi hírességek sétányán helyet kapott csillaga épp a filmszínház előtt látható.

Sting újból jótékonykodik

A brit zenész, Sting gyakran vesz részt jótékonyági akciókban, aszínre lép a környezetvédelemért vagy az emberi jogokért. Ezúttal újból az egyre veszélyeztetettebb esőerdőkért gyűjt április 4-i koncertjén, a New York-i Carnegie Hallban. A jegyárak a jótékonyág miatt meglehetősen borsosak, mindez persze a nemese cél érdekében. A másort Sting felesége, Trudie Styler rendezi. A pár 1989-ben hozta létre a Rainforest Foundation International nevű alapítványukat, miután saját szemükkel győződhetek meg arról, hogy milyen pusztítás történt az amazonasi esőerdőkben, és hogy ez milyen hatással van a területen élő őslakosokra. Sting a nyolcvanas években nemcsak adományokat gyűjtött az esőerdők védelméért, hanem maga is kalandos utazáson vett részt, és egy ideig együtt élt az őslakosokkal. Nem mindennapi kalandjáról könyvet is írt.

Gondolatok – Ady a Tűz csiholója, Hodjak Prométheusz II és Moby Dick rock-balladája kapcsán – a bátorságról

(Összehasonlító esszé)

„A sors szereti a bátrakat.”
(James Russel Lowell)

„Nem lehetsz őszinte, ha nem vagy bátor.
Nem tudsz szeretni, ha nem vagy bátor.
Nem tudsz bízni, ha nem vagy bátor.
Nem kutathatód a valóságot, ha nem vagy bátor.
Vagyis a bátorság áll legelől, és minden más azt követi.”

(Osho)

A bátorság és az önfeláldozás fogalma mindegyik műben fontos szerepet kap. Ahogyan a dalszöveg is mondja: „Vidd tovább a meggyújtott fátylát, / nyiss utat és lépj, rám ne várj!... / Menj tovább, ne gondold rám!” Ez a részlet felszólít, hogy hagyjuk, s menjünk tovább, mentsük magunkat. Az önfeláldozás a szeretet jelképe, de ebben az esetben egy eszköz, amit Prométheusz, a titán ad az ember számára. Ez az eszköz a tűz, amely által megindulhatott az emberek ipari fejlődése. A dal és a Prométheusz II hangoztatja a nagy titán büntetésének fájdalmait. Zeusz őt megbüntette, mégpedig kegyetlenül, az emberekkel együtt. „Éhes madár a testembe vág” – énekli Moby Dick. Ady azonosítja a versében a Tűz csiholóját Prométheusszal. Ady azt sugallja versében, hogy minden bátor ember csörgedeztetni az ő véréért.

Bátor. Mit is jelent ez? Szerintem bátornak lenni annyi, mint megtenni azt, amit mások nem mernek, hiszen a gyávaság és a bátorság – elgondolásom szerint – nem állnak messze egymástól. A legenda azt állítja, hogy Prométheusz ellopta az istenek hegyéről az ember számára a tüzet. Ez kiemelkedően, példaértékűen bátor tett volt, de szabályellenes. Ezért büntetik meg. „Még ma is minden bátor ember csörgedeztetni az ő véréért” – állítja Ady.

Ember. Prométheusz bátor ember volt? Lényegében igen, mert ő félig isten, s félig emberi lény. Talán azért gondolta úgy, hogy őrá nem vonatkoznak a szabályok. „El ne hagyd az értelmed lángját!” – szólít fel a dalban Moby Dick.

Az értelem lángja. Mit is jelenthet ez a számunkra? Értelmünk, saját mivoltunk az a láng, az a szikra, eszme, amely miatt léte-zünk. Gondolataink áradata felér a tűz hatalmával. De ezt a lángot ébren kell tartani, táplálni kell, hogy minél több szikrát ad-hasson át. „Tűz lobog látod nappal az éjben” – énekli Moby Dick. Nappal az éjben, mint a tűz fénye? Nem, sokkal több annál. A tűz nemcsak fényt, hanem meleget is hoz. Nappal az éjben, mint a fény, a tűz a sötétben. Akár azt is el tudom képzelni, hogy Prométheusz számára már a halál is jobb büntetés lett volna, mint állandó fájdalmak közepette küszködni.

A Prométheusz II szerintem a világ végét szimbolizálja. „A madarak kihalnak” – írja Hodjak. Nincs több madár, nincs ki megbüntesse Prométheuszt. Kiszabadul rabságából, s újra dönthet róla, mit válasszon. Töprengett, hogy gyúrja-e még maga képére az embert, vagy legyen önmaga. Addig-addig töprengett, hogy már a gondolatok névtelenségébe dobva, már csak vigasztaló mártírsága maradt. „Ha bátrak voltak, akik mertek” – írja Ady. Ő úgy gondolta, hogy csak akkor lesz valami, ha valaki azt önmagának megcsinálja. Prométheusz az emberek fejlődéséhez a tüzet adta ajándékként, mert úgy tartotta, megérdemeljük, ahogyan Ady is írta: „Aki az ismeretlen lángra úgy nézett, mint jogos adóra”. „Ez a világ nem testálódott” – jelenti ki Ady: nem hagy örökül, nem ajándékozza a világot. Az ember mindent a nulláról kezd, onnan indul, feljebb juthat, de vissza is zuhanhat. Kevés a bátor ember, de még kevesebb az annál is bátrabb. Ahogyan a mondás is tartja: „Aki keres, talál.” Tehát mindenre van megoldás, magyarázat. „S aki mást akar, mint mi most van, – kényes bőrét gyáván nem óvja: – mint ő-őseire ütött Isten: – A fölséges Tűz csiholója” – írta Ady. Kényes bőrét gyáván nem óvhatja az, aki nincs megelégedve, márpedig soha nem szabad elégedettnek lenni. S aki ilyen ember, mint ő-őseire ütött Prométheusz, olyan eszközök birtokában, melyek segíthetnek, hogy megvalósítsa a Tűz csiholója, Prométheusz, s egyben az egész világ óhaját, akaratát, az tegyen meg minden tőle telhető!

Patyi Gábor, 8.4 osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Szekeres László
Alapítvány

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

65 éves a Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■